Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 208. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го ЛИСТОПАДА 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 3, 1981 No. 208. VOL LXXXVIII

Д-р В. Янів відвідує українські громади в ЗСА і Канаді

Проф. д-р В. Янів з дружиною в товаристві проф. д-ра П. Гоя в редакції „Свободи"

Джерзі Сити, Н.Дж. — У четвер, 22-го жовтня до Ню Йорку із Західньої Німеччини прибув проф. д-р Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету в Мюнхені. Він прибув в товаристві своєї дружини та відвідає ряд українських громад у ЗСА й Канаді.

Ці чергові відвідини д-ра Янева та намічені зустрічі з громадянством зумовлені частинно відзначенням 60-річчя УВУ, які проходять цього року з ініціятиви його алюмнів та членів Фундації УВУ.

Одною із перших установ, яку д-р Янів відвідав, був УНСоюз та його в-во „Свобода". У зустрічі з екзекутивними урядовцями і редакторами д-р Янів розказав дещо про працю УВУ та пляни на майбутнє.

Після зустрічі в Ню Йорку д-р Янів відлетів до Сиракюзів, а відтак до Філядельфії, де перебуватиме від 4-го до 6-го листопада. Від 7-го до 10-го листопада він перебуватиме в Чікаго, а далі відвідає Міннеаполіс (10-го до 13-го листопада), Сієтл, Ванкувер, Едмонтон, Саскатун, Ріджайтаун, Вінніпеґ, Торонто і Монтреаль.

Відбулися організаційні наради Округи УНС в Торонто

Торонто, Онт. — В суботу, 10-го жовтня ц.р., відбулися тут в залі української католицької церкви Пресвятої Евхаристії організаційні наради Окружного Комітету Відділів УНС Торонто. Темою нарад був перегляд організаційних здобутків УНС в минулому та стан тепер.

Зборами проводив голова Округи Василь Шаран, а секретарював Теодозій Волошин. Відкриваючи збори, В. Шаран привітав присутнього головного організатора Василя Оріховського, головного радного Василя Дідюка, почесного члена Головного Уряду УНС Марію Чучман, колишнього головного радного Дмитра Попадинця, голову Окружного Комітету УНС в Баффало Романа Конотопського та всіх присутніх секретарів Відділів УНС та гостей — членів УНС.

Опісля він попросив до слова головного радного В. Дідюка, який, промовляючи, звернув увагу на те, що тепер з огляду на непригожу економічну ситуацію є дуже важко приєднувати нових членів. Відносно співпраці поміж відділами сказав, що великі простори, на яких є розташовані відділи, перешкоджають у справній праці Округи. Також підкреслив брак молодих людей в організаційній ділянці. У заключному слові В. Дідюк закликав присутніх до праці для найбільш заслуженої у вільному світі братської установи, якою є УНСоюз. Про труднощі в організуванні членів говорили теж Д. Попадинець та колишній обласний організатор Т. Волошин.

Наступним промовцем був головний організатор В. Оріховський, який привітав присутніх в імені Головного Екзекутивного Комітету УНС. У своєму слові, він порушив ряд союзових та громадських справ, як теж повідомив і докладніше поінформував присутніх про переговори, які ведуться в справі злуки УНСоюзу і УБСоюзу. Присутні висловилися дуже прихильно відносно такої пропозиції, бо така злука, казали, буде доказом, що українська громада у вільному світі таки прямує до єдности. У дальшому головний організатор закликав присутніх до посиленої праці, підкреслюючи, що це є передконвенційний рік і кожний кандидат на делегата повинен приєднати певну кількість членів.

Голова Округи УНС в Баффало Р. Конотопський розказав присутнім, як виглядають союзові справи в Баффало і що подібні проблеми, як в Торонто, мають усі секретарі в цілому Союзі. Непригожа економічна ситуація, брак охочих до праці людей складаються на ці проблеми. Відносно переговорів про злуку двох братських союзів сказав, що, на його думку, це буде поштовхом для союзових секретарів та організаторів до більш наполегливої праці.

Голова Округи В. Шаран говорив про потребу об'єднування малих і неактивних відділів та пропонував, щоб збіркою вкладок займалася окремо одна особа, а секретарі щоб присвячували більше часу і уваги організуванню нових членів.

Інж. Роман Горнич висловив бажання, щоб представники Екзекутиви УНС частіше відвідували відділи, бо це піддержить секретарів на дусі та заохотить їх, як і други[illegible] урядовців, до праці.

Появився бюлетень надбужанців

Ню Йорк, Н. Й. — Центральний комітет об'єднання надбужанців видав чергове число „Бюлетеню", у якому поміщено цілий ряд інформаційних матеріялів, і правильник Об'єднання, прийнятий на першому з'їзді надбужанців, вихідців і нащадків із Сокаля, Белзу, Радехова, Кам'янки Бузької, Холмщини і Підляшшя, який відбувся 30 і 31-травня на Союзівці і завершився створенням реґіонального об'єднання та вибором його керівних органів на чолі з мґром Іваном П. Костюком.

До Центрального комітету цього Об'єднання входить цілий ряд визначних особистостей, політичних та громадських діячів, між ними теперішній президент СКВУ мґр Іван Базарко, Володимир Макар, мґр Микола Кравчук, інж. Іван Кравчук, Анатоль Демусь, Мирослава Ласовська-Крук, проф. Едвард Жарський та багато інших.

В інформаційному „Бюлетені" поміщено: хроніку з праці відділів, слово голови, поазбучний список учасників першого з'їзду Об'єднання надбужанців, вже згадуваний правильник, який регулюватиме працю Об'єднання в майбутньому та фінансовий звіт за 1981 рік.

Відбулась наукова конференція в Гарварді

Кеймбридж, Масс (ФКУ). — При кінці вересня ц.р. відбулась у Гарварді дводенна конференція, вже друга (першу влаштовано в 1975 році) для розгляду економічних проблем України. Темою цієї конференції були „Вибрані праці українських вчених в ділянці економіки й суміжних наук".

Конференцію спільно спонзорували Український Науковий Інститут Гарвардського Університету й Школа бизнесової адміністрації Темпл університету. Організував і керував конверенцією д-р Іван С. Коропецький.

Важливість відбутої конференції в тому, що вона вперше вказала на вагомий вклад українських науковців, яких звичайно не вважали за українців, у розвиток цієї важливої ділянки суспільних наук. Конференція розглянула проблеми й людей, яких в сучасній поневоленій Україні заборонено студіювати.

В конференції взяли участь вчені з різних країн світу — ЗСА, Канади, Англії, Німеччини, Італії та Швайцарії. Між ними: Сергіо Амато, Гіллел Тіктін, Манфред Турбан, Аркадіюс Каган, Арон Катсенелінбойґен, Джеймс Ґіллюла. Це наглядний доказ, що завдяки цим гарвардським конференціям українська проблема стає щораз частіше предметом світової науки.

Проф. Ігор Шевченко на вечірній гостині привітав учасників конференції від Гарвардського університету.

Матеріяли, тобто тексти доповідей та зміст дискусій, будуть опубліковані окремо книжкою. Перша книжка, як вислід першої конференції „Україна в системі СССР - економічний білянс" появилась друком у видавництві Преґер, в 1977 році. Ця праця мала прихильні рецензії, друковані в низці професійних журналів в Північній Америці та Европі. Знайшла вона теж відгук і в Україні, де такі відомі історики, як Ю. Кондуфор та Л. Нагорна, як теж економіст В. Засанський, як можна сподіватись, обвинувачували авторів тієї збірки у „перекручених дійсности" та у тенденційності.

Треба згадати, що почалася підготовка третьої гарвардської економічної конференції, яка відбудеться в 1985 році та розглядатиме вибрані аспекти економічної історії України.

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ В ЧИКАҐО

Чикаґо, Ілл. — Заходами Відділу УККА тут в неділю, 8-го листопада ц.р., о год. 4-ій по полудні в технічній школі Лейн при Вестерн і Едісон відбудеться Листопадова академія. У програмі: святочне слово — ген. Кость Мандзенко, Павло Плішка — бас-соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку, фортепіяновий супровід д-р Володимир Кассараба; мистецьке читання молоді; духова оркестра СУМ-А ім. М. Павлушкова; скрипкове сольо — д-р Євген Ґратович, при фортепіяновому супроводі Сильвії Ґолман-Ґратович; чоловічий хор „Сурма", дириґент д-р Василь Трухлий, фортепіяновий супровід Надя Савин. Квитки вступу в українських щадницях і книгарнях.

ЗСА зобов'язані боронити країни Середнього Сходу

Вашінгтон. — Уряд президента Роналда Реґена у своєму звіті до Конгресу потвердив, що ЗСА зобов'язані боронити приязні країни в районі Близького і Середнього Сходу, хоч не завжди мають умови для цього.

Предсідник З'єднаної економічної комісії Конгресу, демократ з Висконсину конгресмен Генрі Ройс, вислав формальний запит до Уряду в цій справі. Уряд у своїй вичерпній відповіді, яка складається з десяти частин, пояснив, що ЗСА фактично зобов'язані боронити не лише такі союзні країни, як Ізраїль і Савдійська Арабія, але також інші, приязні до ЗСА і західнього світу, які можуть бути загрожені. Одначе йдеться не лише про ворожі акції Совєтського Союзу, але також про такі акції совєтських сателітів, як, наприклад, Лівія чи Сирія. З деякими з тих країн ЗСА мають договірні зобов'язанняя, як Туреччина, Пакистан чи Ізраїль; відносно інших таких формальних договорів немає.

У своєму звіті Уряд ЗСА підкреслив: „Найбільшою турботою ЗСА і їхніх союзників є, щоб держави того обширу були незалежні й безпечні, щоб вони мали повну свободу політичного розвитку і неконтрольованого зовнішніми силами господарського росту, і щоб вони мали допомогу у їхніх намаганнях піднести свої оборонні можливості захиститися перед зовнішньою агресією. Уряд ЗСА стверджує, що життєві інтереси цієї країни на Середньому Сході і в районі Перської затоки творять частину глобальної стратегічної ситуації, яка зумовлює наші стосунки з усіма націями світу. Найбільшою небезпекою може бути загроза совєтської атаки, можливо на запрошення якоїсь внутрішньої просовєтської групи в державі, або під претекстом інтервеніювати з огляду на неполадки в даному районі".

Таке виразне й категоричне з'ясування американських і вільного світу інтересів було конче потрібно в існуючій ситуації, коли є всілякі познаки підготувань Совєтського Союзу і деяких його сателітів до активної інтервенції в деяких країнах Близького і Середнього Сходу. В справах африканських країн, які можуть бути загрожені Лівією, французький уряд заповів, що, як у випадку республіки Чад, він буде готовий допомогти їм мілітарно.

В СССР ведеться кампанія за збільшення населення

Москва. — Центральні пресові органи СССР, а також республіканська преса, яка друкується мовами „народів СССР", повели широку кампанію, метою якої є стимулювати збільшення населення, яке у деяких республіках дуже зменшується. Збільшується натомість число населення в азійських республіках і це також турбує кремлівських лідерів.

Про цю справу, як нагадує совєтська преса, говорив довше на XXУІ з'їзді КПСС сам Леонід І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР. Совєтська преса нагадує, що на 11-ту п'ятирічку компартія висуне окремо розпрацьовану програму „дальшого піднесення добробуту народу" і „збільшення допомоги багатодітним родинам". Маштаби цієї „допомоги" недавно були визначені ЦК КПСС і затверджені Верховною Радою СССР. Офіційно про це рішення подала до відома Рада Міністрів, а тоді почалася кампанія в пресі для якнайширшого розголошення цієї справи.

У багатьох газетах поміщенно численні листи совєтських громадян, адресовані до Брежнєва. Один з таких листів помістила київська „Радянська Україна" у числі з 2-го жовтня, у якому „багатодітні матері-героїні" з Манецького району, Волинської області, дяку-

(Продовження на ст. 8)

ПАРЛЯМЕНТ ЕСПАНІЇ СХВАЛЮЄ ПРИСТУПЛЕННЯ ДО НАТО

Мадрид, Еспанія. — Уряд поміркованого демократа Леопольда Кальво Сотелля здобув рішучу перемогу в еспанському парляменті, бо його проєкт приступлення до НАТО був схвалений великою більшістю голосів 186 до 146.

Більшість, яка постала в часі дебат над проєктом приступлення до НАТО, складається з Демократичної коаліції прем'єра Сотелля, яка створилася з Юнії поміркованих демократів та реґіональних демократичних груп басків і катальонців. Проти проєкту голосував бльок комуністів і соціялістів, до яких приставали деякі незалежні. Після прийняття проєкту приступлення нижчою палатою леґіслятури відбудеться голосування в Сенаті, де прем'єр Сотельйо має забезпечену більшість. Після тих двох голосувань головна квартира НАТО перешле до Мадриду формальне запрошення до приступлення, на що мусять погодитися 15 членів НАТО. Згідно із загальною опінією, всі ці дальші кроки мають тільки формальний характер і перед закінченням цього року Еспанія може формально стати членом НАТО.

Проти цього особливо завзято виступає Совєтський Союз. Москва порушила всі пружини, щоб до цього не допустити. Приступлення Еспанії до НАТО значно збільшує оборонний потенціял тієї коаліції не лише в Західній Европі, але в районі Середземного моря та в Африці. Це також великою мірою зміцнить ударну силу еспанської армії, яка доповнить, а в дечому перемінить своє озброєння та, отримавши нову оборонну техніку, зможе застосувати нові методи розгортання й акції. Еспанські чинники також сподіваються, що участь Еспанії в НАТО облегшить еспанському урядові заходи проти повороту Ґібральтару в границі Еспанії. Комуністи й соціялісти пробували доказати, що приступлення Еспанії до НАТО нічого не дає тій країні, а тільки виставляє її під небезпеку ядерної атаки у випадку війни.

ГОСПОДАРСЬКА РЕЦЕСІЯ ПОГЛИБЛЮЄТЬСЯ

Вашінгтон. — Офіційні статистичні дані за місяць вересень виказують спад господарської активности в тому місяці на 2,7 відсотка. Є це найбільший спад продовж цього року і четвертий місяць підряд, що формально потверджує рецесію.

З десять найважливіших ділянок, обнятих показниками, вісім виявило спад, одна залишилася незмінною, а одна зазнала підвишки. Ті ділянки, які виявили спад це пересічний тиждень праці, нові замовлення, ступінь достав замовлених товарів, замовлення на побудову фабричних споруд і машинерію та фабричне обладнання, постачання грошей емісійним банком, біржеві ціни та звільнювання фабричних робітників, на передньому рівні залишилася сума капіталу до диспозиції, а піднеслися ціни на сировину. Впала також продуктивність на 1 9 відсотка в третьому кварталі. Зокрема занепокоюючими є піднесення цін на сировину та спад продуктивности бо ці два співчинники звичайно залишають тривалі сліди.

Послаблення господарської активности потягає за собою зменшення податкових впливів, а через це зростає дефіцит державного бюджету. Директор державного бюджету Дейвид Стокмен заявив, що державний дефіцит може осягнути неймовірну висоту 100 більйонів долярів цього року і тому конечні бюджетові скорочення. Ці скорочення причинюються до зменшення господарської активности і таким чином постає внутрішній автоматичний механізм, який сприяє спадові господарської активности.

Питання, як довго триватиме рецесія, далі залишається без відповіді. Переважає оптимістична думка, що вона буде короткою й закінчиться в першій половині наступного року, одначе не бракує голосів, які остерігають, що вона може продовжитися й набрати значно гіршого характеру, як подібні рецесії останніх років.

В Америці

У ТУЛСІ, ОКЛАГОМА, ВІДБУЛАСЯ СУДОВА розправа проти Роберта Б. Саттона, власника двох нафтових фірм, якому федеральна лава присяглих закинула великі зловживання в цінах нафти. Його обвинувачено в порушенні контролі ціни на нафту, що принесло йому сотки і мільйони дол. — і закінчилось надмірною ціною, яку мусів платити споживач, що оцінюють на 2 до 4 мільйонів долярів.

ЕКОЛОГИ, ЯКІ ВВЕСЬ ЧАС ПРОВАДЯТЬ боротьбу за втримання довкілля у його природному, первісному, стані здобули перемогу і цим разом, бо секретар внутрішніх справ Джеймс Дж. Ват відкинув проєкт водноелектричного проєкту, який, якщо б впроваджено його в життя, спричинився б до загамовання свобідного бігу ріки Колорадо, яка пропливає почерез Ґренд Кеньйон. Один із чільних консерватистів сказав, що коли б цей проєкт затверджено, це позначилося б „нещастям" на фавні і флорі американських кеньйонів.

ТРИДЦЯТЬ ВІСЬМОХ ЗАКЛАДНИКІВ СХОПИЛИ збунтовані в'язні стейтової пенсильванійської в'язниці, яка знаходиться на північний захід від Філядельфії, коли урядовці цієї в'язниці старалися переговорювати із бандою в'язнів, поміж якими знаходився один, що в 1975 році вбив двох сторожів в'язниці. Впоблизу кухні, де збунтовані в'язні тримали закладників, приблизно 200 осіб стейтової поліції були напоготові.

ДИРЕКТОР КРАЙОВОГО ІНСТИТУТУ ДЛЯ боротьби з наркотиками в ЗСА, д-р Вілліям Поллин, заявив кореспондентам, що чимраз менше молодих людей зуживають маріхуану й інші наркотики і що ця тенденція з кожним роком зростає, бодай на протязі останніх 10 років. Д-р Поллин підкреслював, однак, що число молодих людей, які надмірно вживають алькогольні напитки значно збільшилося, особливо у віці від 14 до 20 років. Названий інститут апелює до виховних установ і батьків звернути на цю справу особливу увагу, щоб припинити алькоголізм серед молоді і тим самим нищення здоров'я молодих людей.

КІНЦЕВЕ ВИРІШЕННЯ ЩЕ ДАЛЕКО ПЕРЕД НАМИ, але вже тепер президент Роналд Реґен веде переговори з Станфордським університетом у Каліфорнії, точніше — з Інститутом ім. Гувера, для майбутнього приміщення своїх документів з президентури тим більше, що вже там зберігаються папери й документи з часу його губернаторства в стейті Каліфорнія.

ШВЕДИ ПЕРЕЛОВИЛИ СОВЄТСЬКИЙ ЧОВЕН

Стокгольм, Швеція. — Справа совєтського підводного човна, який осів на мілині в глибині територіяльних вод Швеції, кілька кілометрів від морської бази Карльскрона, викликала конфлікт між обидвома державами. Совєтські чинники не повідомили були шведський уряд, що їхні підводні човни будуть в околиці Карльскрони, а крім того після осідку підводного човна на мілині совєтська фльотилія без дозволу шведського уряду намагалася звільнити човен.

Два дні після осідку на мілині совєтського підводного човна шведські летунські й морські патрулі ствердили присутність ще й інших підводних човнів на їхніх водах в поблизу тієї самої бази. На вимогу совєтського уряд дати змогу совєтським кораблям відтягнути осілий на мілині підводний човен, шведський уряд відповів, що він такий дозвіл дасть після переведення повного слідства й устійнення всіх фактів. Дотепер шведські чинники ствердили, що офіційні совєтські інформації виявились неправдивими.

Совєтський човен, який осів на мілині, належить до такого типу човнів, що міг без труду маневрувати при березі серед різних перешкод, для чого він мав усі потрібні споруди й інструменти. Це є середнього розміру човен, з погоном дізлем, який має залогу коло 55 людей. Речник шведської морської фльоти Ян-Аке Берґ заявив, що човен припадково не міг так наблизитися в тяжких умовах до берегів, а мусів відбути дуже обережну, контрольовану дорогу при повному вжитті всіх навіґаційних інструментів. Він також додав, що осілий совєтський човен до такої плавби найкраще надається і йому легко виконувати шпигунську роботу.

Переслуханий совєтський капітан човна Пйотр Ґущін подав, що він має свою базу в Кеніґсберґу, тепер Калінінград, Східня Прусія. Шведські державні чинники заборонили представникам совєтської дипломатичної й консулярної служби вступати на палубу човна, а прибулій для його відтягнення фльотилії зближатися до нього, або висилати до нього людей у човнах. Шведські чинники устійнили, що капітан Ґущін утримує радіоконтакт з недалекими совєтськими човнами та що йому заборонено вийти на сушу, але в понеділок він погодився на переслухання шведськими чинниками.

У світі

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ ГОСНІ МУБАРАК ДАВ інтерв'ю ізраїльській газеті „Едиот ахронот", в якому з'ясував свої думки в справі дальшого розвитку співпраці між Єгиптом та Ізраїлем, зокрема подав він свої погляди в справі автономії для палестинських арабів до чого зобов'язався Ізраїль договором у Кемп Дейвиді. Мубарак використав нагоду інтерв'ю, щоб підкреслити абсолютну конечність розбудувати та поширювати те, що осягнено в тому договорі. Він також повідомив, що саме тепер відбувається підготова його відвідин Ізраїля. Ті відвідини відбудуться ще під кінець цього року, або з початком наступного залежно від потреби. Факт подання інтерв'ю новим єгипетським президентом ізраїльській газеті в короткому часі після перебрання влади привернув увагу міжнародних спостерігачів, які бачать у тому заповідь пожвавленого розгортання відносин між тими двома країнами.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ВІДБУВ ДОВШУ розмову з міністром закордонних справ КНР Гуанґом Гуа. Цю зустріч, як і інші після неї, устійнено з прем'єром КНР в часі конференції в Канкуні, Мехіко. Після розмови з Президентом Гуанґ Гуа відбув розмови з віцепрезидентом Джорджом Бушом, державним секретарем Александром Гейґом та з секретарем оборони Каспаром Вайнберґером. Після тих розмов речник Білого Дому Дейвид Ґерґен подав до відома, що президент Реґен і Гуанґ Гуа „устійнили спільні погляди на більшість міжнародних питань та обговорили потребу й методи утримання глобального миру та стабільности". Справу закупу американської оборонної зброї КНР пересунено на вимогу китайської сторони аж до часу полагодження справи продажу літаків типу ФХ Тайванові проти чого є КНР.

В АТЕНАХ, ГРЕЦІЯ, ВІДБУВАЮТЬСЯ ВЕЛИКІ персональні пересунення у вищій і середній адміністрації в усіх міністерствах, державних комісіях тощо. Соціялістичний уряд рішив звільнити з усіх більш впливових позицій урядників, які симпатіями й переконаннями належать до інших політичних таборів. Всі звільнені пости будуть обсаджені членами соціялістичної партії, або її симпатиками. Згідно із заявою керівництва соціялістичної партії не йдеться про будь-яку чистку, але про конечність мати відданих собі людей на керівних постах, щоб могти послідовно переводити партійну програму, на реалізацію якої партія дістала мандат від народу у виборах.

ПАРЛЯМЕНТ ІРАНУ ПОТВЕРДИВ НА ПРЕМ'ЄРА тієї країни Мір Гуссейна Мусаві, основника і редактора газети „Йомгурі Іслямі" та члена керівних органів Іслямської Республіканської партії. Прем'єр Мусаві був міністром закордонних справ Ірану від 5-го липня ц.р. Належить він до найбільш ортодоксального крила партії і це було підставою його призначення та затвердження на пості прем'єра. Його попередника аятоллу Мохаммеда Різу Магдаві-Кані звільнено з того посту за те, що він не був відповідно рішучим у боротьбі з противниками іслямського режиму. Номінованого на той пост лікаря Алі Акбара Велляяті парлямент відкинув за те, що він не вів безперервної боротьби проти шаха. Мусаві є єдиним цивільним членом найвищого державного правління. Як і в попередніх випадках його погляди в справах державної політики невідомі.

УРЯД МАЛОГО ОСТРОВА ЯМАЙКА ЗІРВАВ дипломатичні стосунки з комуністичною Кубою. На Кубу втекли два кримінальні злочинці з Ямайки, винні в убивстві людей, одначе уряд Куби відмовився їх видати, не подаючи мотивів. На чолі уряду Ямайки стоїть прем'єр Едвард Сіґа, який замінив лівого соціяліста Майкела Манлі. За часів Манлі Ямайка утримувала дуже дружні стосунки з Кубою.

ОДИН З НАЙБІЛЬШ ВІДОМИХ У СВІТІ Міжнародний інститут для стратегічних студій у Лондоні опублікував ґрунтовну студію про небезпеку майбутньої війни. Автори студії прийшли до висновку, що за існуючих умов велика міжнародна війна неможлива. Атомова зброя своєю нищівною потугою та в багатьох випадках безконтрольністю унеможливлює вести війну й розраховувати на перемогу. „В дійсності немає можливости контролювати нуклеарну війну", — ствердив Інститут.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00, UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Установа з первородним гріхом

Тридцять шеста з черги звичайна Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй переводить тепер свої наради на 1-ій авеню і 42 вулиці у Ню Йорку наче би її зовсім не було. Американська і міжнародна преса, радіо і телевізія, присвячують їй якнайменшу увагу, чи пак зовсім промовчують і переломові історичні події у широкому світі перебігають попри ту установу. Об'єднані Нації існують уже 36 років, від 26-го червня 1945 року, і первісні 50 держав, які в тому дні підписали їхній чартер розрослись до теперішнього членського числа 152. Принцип, що кожна членська держава, без уваги на свій простір і число населення, має такий сам один голос, може менше спричинився до упадку престижу чи радше повного паралічу тієї ніби найвищої і найавторитетнішої міжнародної установи, як факт первородного гріха, з яким народилися Об'єднані Нації: що одним з її членів засновників та ще й один із п'ятьох постійних членів Ради Безпеки ОН з правом „вето" проти її постанов став Совєтський Союз. Коли чартер Об'єднаних Націй визначає як їхню начальну ціль і місію зберігання миру і безпеки у світі та надзір над міжнародною справедливістю, то присутність Совєтського Союзу в тій установі, та ще й в упривілейованій позиції — це внутрішнє заперечення чартера, це глум над отими благородними цілями. Як можна найбільшого аґресора-імперіяліста, протектора міжнародного тероризму і сівача неспокою та розладдя у світі поставити на пост сторожа миру і безпеки?!

Не диво, отже, що Об'єднані Нації поступово затрачували і врешті цілком затратили своє практичне значення, затратили значення реального чинника, який повинен розв'язувати найважливіші міжнародні проблеми.

Як довго З'єднані Стейти Америки мали монополь атомової зброї і престиж великодержави, яка перемогла в обох світових війнах, так довго ЗСА таки мали в ОН найперший голос. Коли ж Москва викрала тайну продукції ядерної зброї в Англії й Америці і „здоганяла та перегнала" Америку у ділянці зброї, Америка опинилася в ситуації, що комуністичні і просовєтські членські країни так званого Третього світу мають більшість і, зі становищем Америки не рахуються. Це яскраво показалося на врочистому запрошенні і привітанні голови терористичної Організації Арабського Визволення Ясіра Арафата. Єдина „влада", яка ще залишилася за Америкою — це її привілей і право зголошувати своє „вето" на Раді Безпеки ОН, як один із п'ятьох її постійних членів.

І тому завжди актуальним є сумнів, чи взагалі потрібне існування Об'єднаних Націй в їхній теперішній структурі? Найбільше користи принесли дотепер і подекуди й далі приносять деякі їхні самостійні аґенції, але, наприклад, аґенція для сприяння і допомоги культурі — у скороченій назві ЮНЕСКУ — опинилася цілком у руках комуністів і їхніх прислужників. Вона ж прославляла Леніна, як світового миротворця і вона йде далі цілком по лінії тієї культурної місії, як її визначає СССР. Яскравим прикладом повного безсилля ОН в ділі зберігання миру і безпеки у світі, це факт, що від 1948 року ОН не здібні завести мируна Близькому Сході. Авторитет ОН впав до того ступеня, що коли найвищий їхній репрезентант, генеральний секретар ОН Курт Вальдгайм полетів до столиці Ірану Теґрану, щоб особисто поладнати там проблему 52-ох американських „закладників", членів американської амбасади, то тамошній диктатор Хомейні не прийняв його і Вальдгаймові відмовили теж побачення з отими американськими „закладниками". На теперішній Генеральній Асамблеї мають обрати нового генерального секретаря. Кого виберуть, як ніби сприйнятливу постать для СССР і ЗСА, це не грає ролі: найбільший дипломатичний геній не всилі змазати того первородного гріха, з яким народилися Об'єднані Нації та який згори перекреслив їхнє реально-політичне значення.

Членом Об'єднаних Націй є також „Українська Соціялістична Радянська Республіка". Дехто з земляків твердить, що хоча та українська репрезентація насправді не репрезентує України і українського народу, то добре, що вона там є, бо це створює історичний прецеденс на майбутнє. Проте Друга світова війна з її наслідками перекреслила чинник історичного-політичного прецеденсу. Деколонізація Азії й Африки зробила державами через ніч такі країни і племена (навіть не народи, а власне племена), про які мало хто знав і чував. Коли самостійна і ні від кого незалежна Україна воскресне силою народу на рідній землі, то їй не треба буде прецеденсу, що УССР була членом ОН. Покищо існуюча там делеґація УССР тільки компромітує добре українське ім'я.

Василь Федорончук

ЗСА і СССР МІЖ ПЕРЕОЗБРОЄННЯМ І ДІЯЛОГОМ

Совєтсько-американські переговори про зменшення і контроль ракетної зброї двох бльоків в Европі (совєтські ракети типу СС-20 і европейські ракети НАТО) почнуть 30-го листопада в Женеві; це рішення проголошене спільним комунікатом обох країн, є результатом першої розмови у Ню Йорку у середу, 23-го вересня між американським державним секретарем Гейґом і совєтським міністром закордонних справ Ґромиком.

Навіть, якщо угода про цю точку була передбачена й врахована, то на погляд американців, темпи й форма повідомлення надають їй значення, яке переходить специфічну суть: тобто угода являє ознаку факту, що діялог між Америкою Реґена і СССР тепер рушився з місця і що обидві суперпотуги мають намір ступати по цьому шляху. Така американська обережно оптимістична оцінка ґрунтується на трьох „позитивних знаках", які характеризували першу зустріч Гейґ-Ґромико.

Перший знак: рішення оголосити угоду про започаткування переговорів про тактичну стратегічну зброю в Европі негайно після першої зустрічі між двома міністрами, не чекаючи на доповнення другої розмови, яка відбулася у понеділок, 28-го вересня. Таким чином обидві сторони хотіли підкреслити негайно бажання „пробити лід" і рушити з місця діялог.

Другий знак: мова спільного комунікату. В ньому обидві сторони заявляють, „що вважають необхідним починати формальні переговори про контроль ракетної зброї в Европі, визначають переговори про цю проблему „важливими з метою зміцнення міжнародної стабільности й безпеки" і проголошують своє зобов'язання не щадити жадного зусилля, щоб досягти відповідної угоди". Інакше кажучи, як Вашінґтон, так і Москва, які не були б їхні сумніви про приховані наміри протилежної сторони, уникнули виявити їх і насправді обмінялись чимсь на зразок „свідоцтва щирости" в прагненні до угоди.

Третій знак: тон і зміст розмови яка протягнулася понад чотири години. Підбиваючи підсумок ходу розмови, речник державного департаменту визначив його „відвертим і діловим": він ужив з цього приводу прикметника „бизнеслайк", який вказує на підхід що має на меті розглядати суть проблем, уникаючи і полемічних і пропаґандивних наголосів.

Розмова в понеділок, 23-го вересня була першим „прямим контактом на високому рівні між ЗСА і СССР, відколи в січні поточного року почалася „ера Реґена" і це надало їй характер „прелімінарного розвідування": оба міністри зробили широкий огляд усіх міжнародних проблем, проте дійсною метою було як для Гейґа так і для Ґромика, „розяснити" цілі обопільних закордонних політик, зрозуміти, що з них і в якій мірі можна переговорювати, так, щоб визначити „рамки", в яких має відновитися діялог.

Друга розмова, яка відбулася у понеділок, 28-го вересня і тривала понад п'ять годин, доповнила „прелімінарне розвідування". Вона охоплювала всі головні проблеми „суперечки" між двома суперпотугами: розгляд процедури й порядку денного переговорів уже узгіднених на кінець листопада в Женеві про зменшення ракетної зброї в Европі, перспективи відновлення переговорів САЛТ про міжконтинентальні ракети та про іншу стратегічну зброю (Гейґ вказав на „схильність" ЗСА почати їх у березні 1982 року, якщо на той час створяться сприятливі умови), совєтська „поведінка" в різних реґіональних кризах (Афганістан, Камбоджа, Африка), ситуація в Польщі (тут американський державний секретар повторив пересторогу проти всякої „зовнішньої інтервенції" і відкинув обвинувачення у „втручанні з боку Заходу").

Американські відповідальні кола обмежуються покищо до обережної оцінки: якщо позитивним розвитком, — завважують вони, — залишається рішення обох сторін відновити діялог, є виразним водночас, що цей діялог вирисовується довготривалим, важким, непевним і підлеглим мінливим фазам, при триваючій наявності різних контрастів у вихідних позиціях, котрі залишаються рішуче протилежними щодо трьох фундаментальних „секторів": питання ґльобальної стратеґічної рівноваги, питання рівноваги сил в Европі й реґіональні кризи.

„Відновлення рівноваги", як у загальній площині, так і в площинах реґіональних, є засновком, який інспірує увесь „зворот" Реґена в закордонній політиці і являє ціль, яку Білий Дім має намір досягти. Гейґ підкреслив це виразно Ґромикові, супроводжуючи одночасно це ствердження уточненням, що ЗСА не намічають цим поворот до холодної війни, а створення реалістичного засновку щоб дійти до серйозних і позитивних переговорів між двома суперпотугами.

Значить, Вашінґтон хоче провадити діялог у спосіб серйозний й реалістичний, але є рішеним водночас відбити всяке намагання Москви використати переговори для того, щоб гальмувати ритм переозброєння ЗСА й їхніх союзників.

(Продовження буде)

М. Платковський

НІМЕЦЬКИЙ „РУХ МИРУ" ДІЄ ДАЛІ

Після „демонстрації миру" в Берліні під час відвідин цього міста державним секретарем Гейґом, німецький „Рух миру" влаштовує дальші демонстрації і розвиває свою діяльність. 10-го жовтня в столиці Західньої Німеччини, Бонні, відбулася величезна демонстрація, на яку з'їхалося з цілої Німеччини і навіть із закордону 250 тисяч учасників. Демонстрація пройшла під гаслами роззброєння, спротиву постановам НАТО щодо вміщення в Европі американських ракет середнього засягу і т. п. Цікавим є, що цим разом учасниками демонстрації і навіть головними промовцями були визначні діячі соціялістично-ліберальної урядової коаліції: член Президії соціялістичної партії Еппler та інші.

Християнсько-Демократична опозиція гостро засудила пляни влаштування демонстрації, як прояв антиамериканізму й, фактично, просовєтських настроїв (в демонстрації брали, звичайно участь, численні комуністичні й прокомуністичні організації). Навіть сам соціялістичний канцлер Гельмут Шмідт заявив, що демонстрація направлена проти його політики в справах безпеки і роззброєння. Подібно висловлювалися і провідники ліберальної партії на чолі з міністром закордонних справ Ґеншером. Але вже позиція голови соціялістичної партії Віллі Брандта та інших соціялістів і лібералів була іншою: вони закликали лише до того, щоб демонстрація пройшла „мирно", без якихось розрухів, як то було у Берліні під час приїзду Гейґа.

Перед самою демонстрацією, 9-го жовтня, відбулося навіть надзвичайне засідання німецького парляменту на жадання опозиції, при чому ця остання осуджувала організаторів демонстрації. Проте, дискусія закінчилася, властиво, лише одним, висловленим усіма однодушно, бажанням-закликом до мирного перебігу демонстрації. Це бажання було задоволено: демонстрація пройшла мирно, що, може, спричинило такий дивний результат, що навіть дехто з діячів християнсько-демократичної опозиції починає вести „діялог" з представниками „Руху миру" й осуджує занадто гострі вислови лідера опозиції Гельмута Коля, який назвав кола, причасні до влаштування демонстрації, своєрідним, „народним фронтом", як називають спільні акції лівих елементів разом із комуністами.

У Німеччині діються дивні речі. Преса, радіо і промовці на різних імпрезах говорять про те, що треба перешкодити двом світовим потугам, щоб вони своїми зброєннями не викликали нової світової війни. Отже, виходить, що Америку ставиться немов би то на один рівень з СССР. Хто ж тоді зброїться і загрожує всьому світові — Америка чи СССР? І чи не є зброєння Америки тільки наслідком величезних зброєнь Совєтського Союзу? При чому цікавим є відмітити, що, мабуть, для полегшення антиамериканських виступів, вигадано також формулу: це не антиамериканізм, а лише „антиреґенізм"...

Як відомо, в другій половині листопада до Бонну приїздить з візитою „сам" Брежнєв, який уже наперед заявив, що ціллю його приїзду не є порізнення поміж Західньою Німеччиною і Америкою. Але — пощо, взагалі, цей приїзд? Молодеча організація Християнських Демократів проголосила вже місяць тому, що влаштує на час приїзду Брежнєва свою „демонстрацію миру" в Бонні, щоб підкреслити, що це, власне, СССР загрожує світовому мирові. Але після демонстрації 10-го жовтня щось не чути більше про приготування до антисовєтської демонстрації: чи її ініціятори відмовилися від свого наміру, чи вони побоюються, що на таку демонстрацію не прибуде аж 250 тисяч учасників?...

Ситуація в Німеччині ускладнюється недавньою наглою хворобою канцлера Шмідта, якому вставлено в швидкому часі машинку до реґулювання функціонування серця. Це викликає цілий ряд здогадів і спекуляцій. Чи Шмідт ще буде здібний протягом довшого часу виконувати обов'язки канцлера ? Без нього виникають різні можливості: поперше, що партія соціялістів зі своїм лідером Брандтом піде ще більше наліво; подруге, що ліберали відмовляються від коаліції з соціялістами, що потягнуло б за собою правдоподібно нові, передчасні вибори до парляменту. Але при сучасному наставленні чи не більшости населення Німеччини виглядає сумнівно, щоб новий парлямент складався з елементів, які в більшості матимуть праві погляди.

Чи настрої німецького суспільства, які можна окреслити такими термінами, як антиамериканізм, пацифізм, навіть просовєтизм — чи ці настрої поділяє більшість населення Німеччини? В кожному разі — ці настрої дуже міцні і вони щораз більше ширяться. Але існують, звичайно, і такі кола, які енерґійно виступають проти цих настроїв. Щоби уяскравити ці протилежні настрої, хочемо навести статтю одного коментатора в газеті „Більд ам Зонтаґ" з 11-го жовтня ц. р., себто на другий день

(Продовження на ст. 6)

З господарського життя

Дефіцит торговельного балянсу ЗСА зі закордоном значно зменшився у вересні цього року. В серпні він виносив 5,8 більйона долярів, а в вересні вже тільки 2,6 більйона долярів. Причиною зменшення дефіциту були зменшені закупи за кордоном у зв'язку зі зменшенням продукції та з надходячою депресією. Дефіцит торговельного балянсу в 1980 році був 36,8 більйонів дол., за дев'ять перших місяців цього року — 28,7 більйона долярів. Яка була його остаточна цифра за цей рік, існують різні опінії. Кінцеві місяці року принесуть збільшення експорту аграрних продуктів, а в зв'язку з тим загальний дефіцит не повинен бути такий високий.

Автомобільна фірма Форд знову виявила великий дефіцит за третій квартал цього року. Цей дефіцит осягнув суму 334,5 мільйона долярів. Вправді він не є такий великий, як був дефіцит за той самий час минулого року — 595 мільйонів долярів, але назагал були сподівання на поліпшення і збільшення обороту, а в зв'язку з цим значне зменшення дефіциту, а може навіть надвишка, як це було у другому кварталі цього року, коли компанія виявила 60 мільйонів надвишки. Не зважаючи на це, керівництво тієї фабрики передбачує на цей рік значно нижчий дефіцит, як минулого року. Минулого року дефіцит за цілий рік осягнув висоту 1,55 більйона долярів, а цього року не повинен бути вищим одного більйона.

Криза ощадностевих і позичкових товариств загрозила сьомому по величині в ЗСА такому товариству — Ґрініч Сейвінґс Банк в Ню Йорку. Ґрініч Сейвінґс належало до найстарших у ЗСА, бо свій чартер отримало воно 1833 року від леґіслятури стейту Ню Йорк. Воно має 320,000 вкладачів та 25,000 морґеджових позичок. Депозити перейшли суму двох більйонів долярів. Одначе остання утеча щадничих капіталів була така велика, що Ґрініч Сейвінґс не може собі дати ради. Саме почалася на всякий випадок підготовча акція для ліквідації, якої, одначе, може ще пощастить оминути. Федеральна кооперація для забезпечення ощадностей почала робити заходи, щоб знайти можливість злиття Ґрініч Сейвінґс з котроюсь з банкових інституцій. З боку стейтових контрольних чинників пообіцяли, що всі ощадності у висоті до 100,000 долярів будуть повністю повернені. В Ґрініч Сейвінґс було чимало українських щадників.

Методи соціялізації і відшкодування за соціялізовані банки та фабрики в Франції викликують міжнародні конфлікти. Французький соціялістичний уряд арбітрарно визначив висоту відшкодувань, яка має бути однакова — як для французьких колишніх висланників, так для закордонних. Після докладніших студій світові банки яких банкова власність підпала соціялізації у Франції, прийшли до висновку, що запропоноване державою відшкодування далеко не дорівнює вартости зсоціялізованих об'єктів. У Лондоні зібралися представники 16 американських і европейських банків, які ствердили, що справжня вартість соціялізованого майна принаймні подвійна від того, що французький уряд хоче заплатити. Речник французького уряду Жан лє Ґаррек заявив у телевізійною інтерв'ю, що французький уряд у ніякому разі не змінить свого становища і не підвищить суми викупу приватної власности. Деякі фірми, майно яких соціялізовано, заявили, що передадуть справу відшкодування до відповідних судових чинників.

Рецесія у будівельному промислі ЗСА поглиблюється й засягає щораз ширші кола будівельників. За перших чотири місяці цього року банкрутства серед них зросли на 49 відсотків у порівнянні з минулим роком. Цифра банкрутств серед так званих субконтракторів у тому самому часі зросла на 120 відсотків. Число безробітних у будівельному промислі осягнула 16,3 відсотка, щобільше як подвійна висота загального безробіття. Назагал понад 800,000 будівельних робітників без роботи. Важка також ситуація в споріднених, або залежних від будівництва промислах. Тартаки звільнили 102,000 робітників, перерібка дерева на півфабрикати впала до 68 відсотків нормального стану, а число аґентів-продавців мешкальних і промислових будинків упало на близько 100,000 осіб в усіх стейтах разом.

Японія зуживає близько 100 мільйонів тонн вугілля річно. З того тільки 18 мільйонів тонн є власної продукції, а решта — імпорт. Японські господарські кола на пропозицію урядових чинників рішили цього року добитися домашньої продукції вугілля в висоті 20 мільйонів долярів. Здавалося, що висоту пощастить осягнути, аж нагло в копальні Кокутан Юбарі на острові Гоккайдо сталася велика підземна катастрофа, жертвою якої впали 93 вуглекопи . Після того пропала мрія про таке збільшення продукції вугілля, як було пляноване, а її місце зайняли загальні нарікання, що натиск держави і намагання промислових чинників добитися визначеної ціни були безпосередньою причиною тієї великої катастрофи.

Володимир Жила

СЛОВО — ЗБРОЯ ПИСЬМЕННИКА

Ганна Черінь, „Слова", роман у віршах. Торонто — Чикаго, 1980. Сторінок 253.

У минулому році, власним накладом авторки, вийшла книжка Ганни Черінь, „Слова". На титульній сторінці рецензованого твору зазначено, що це роман у віршах. Отже віршований твір, у якому широко охоплені життєві події, змальовані персонажі, відтворений дух часу. Окремої уваги заслуговує також сам заголовок, „Слова". Адже навряд чи хто буде заперечувати, що слова — основний будівельний матеріял і головна зброя письменника чи поета.

У цій рецензії ми хочемо дещо сказати про стилістичне значення слова, як також хочемо вказати на слово як на могутній засіб виразу дум і прагнень народу — джерело його сили, втіхи й радощів.

„Слова" — це не перший літературний твір Ганни Черінь. Широкому колу читачів напевно відомі її збірки поезій „Крещендо" (1949), „Чорнозем" (1962), „Вагонетки" (1969), „Травневі мрії" (1970), книжки для дітей, репортаж „Їдьмо зі мною" та численні статті й літературні огляди. Кращі вірші й поеми нашої авторки відзначаються ідейною виразністю, приваблюють своєю експресивністю. Для її мемуаристики характерне багатство фактичного матеріялу, свіжі думки й добре обґрунтовані висновки. У цілому її творчість цікава, оригінальна й сповнена любови до України.

Роман у віршах „Слова" починається у передвоєнні роки в Україні, продовжується під час Другої світової війни й кінчається подіями в концентраційних таборах Воркути. У романі багато автентичного матеріялу, бо на долю Ганни Черінь випали роки складні: то соняшні, то жорстокі, багаті життєвим змістом що глибоко запав у її душу. Ці враження пережиті й передумані вона перенесла в свої „Слова". Тут їх перетрансформувала в чудові за якісним наповненням плоди свого духа, що ваблять нас своєю формою і змістом. „Роман 'Слова', — як пише Оксана Керч, — зраджує тонку інтуїцію авторки, що зуміла відтворити це життя (совєтське) так, що в читача немає сумніву в автентичності переживань героїв роману":

Увечорі,
в напівтемнім бараці,
Стомлений після сутужної праці,
Або й на морозі, надворі,
Читав свої вірші
про кров і сіль нації,
Про чисті полтавські та київські зорі.
Читав —
не боявся жодної кари,
Бо він у неволі знайшов свободу.
— Ну,
що мені зроблять тепер комісари?
Хібащо кинуть із скелі у воду!
Слова,
слова,
слова...
Аж обертом їде голова!..
Від слів таких видужують хворі,
Військо співає їх в час перемог.
І слухали люди,
і слухали зорі,
І слухав
Предвічний Бог. (Стор. 128)

Дещо надприродно звучать ці слова про життєву наповненість героя роману. Але коли подумати, що людина кинута у вир заслання не сміє втратити нічого зі своїх найдорогоцінніших духових скарбів, бо благословенна та людська душа, що свідомо чи інтуїтивно змагає до поновлення волі та в неволі знаходить „свободу". Тільки така людина виходить оновленою на бій з людською кривдою, з поневоленням. Тоді слово стає сильнішим ніж гніт, а думка набирає такої сили, що довбає сваволі столітній лід".

Ганна Черінь намагається не лише змальовувати предмети чи явища, вона кожночасно хоче дати їм оживлений, отеплений образ. І тому якась невловима внутрішня сила огортає їх. Ця сила часто приглушує найжорстокіше та згодом перевтілюється в прекрасне. Писав колись Олександер Довженко: „Митці покликані народом для того, щоб показувати світові, що життя прекрасне, що саме по собі воно є найбільшим і найвеличнішим з усіх мислимих благ".

Ганна Черінь — поетка яскраво національна. Вона носить Україну в своєму серці й любується не тільки її краєвидами, але старається збагнути її зміст і характер:

Ми Україну так привчились уявляти:
Розлогі верби, стріха і граблі,
І соняшник веселий коло хати,
Криниченька кленова й журавлі...

Це гарно, як дивитися униз.
А часом варто глянути й угору:
Як виглядає мирний цей ескіз
Із хмарочосами стрімкими поруч?

Кому рідніший очерет від сталі,
Той згідний, щоб лишились ми відсталі. (Стор. 248)

У цій цитаті багато правди, зокрема коли поетка видобуває з глибини свого серця усе найчистіше, найпотаємніше й живим словом протестує проти викривленого змалювання України. Вона сильно вірить у слово, воно має для неї окреме значення, у ньому життєва сила, у ньому окремий подих — надія на майбутнє. І тому вона закликає:

Щоб слово в пошані було!
Бо вкрадуть і борщ нам, і гапти,
І писанки наші, й гопак,
А слів і пісень-
не потрапити,
Нікому не вкрасти. Ніяк!
....
Найтриваліший скарб —
слова,

(Продовження на ст. 6)

Катерина Коленяк-Хандога
меценат науки

Катерина Коленяк-Хандога

Заслужена суспільно-громадська діячка Катерина Коленяк-Хандога народилася наприкінці минулого сторіччя, 16-го листопада 1895 року, в містечку Стрілиська Нові, повіт Бібрка, в патріотичній родині Якима і Марії Серкіз.

18-річною юначкою напередодні Першої світової війни вона приїхала до Америки, якраз на латинський Свят-Вечір. У Ню Йорку замешкала у своєї знайомої Ани Крупки, яка була сестрою визначного громадського діяча американської України Петра Задорецького, згодом керівника першої української радіопрограми в Америці. Варто також згадати, що її стриєчний брат Матвій Хандога був активним культурним діячем американської України і редактором багатьох українсько-американських газет, календарів та різних видань. Всі ці обставини ввели молоду дівчину у вир культурно-громадського життя міста Ню Йорку.

Вміжчасі на рідних землях починається крутіж війни, лявінами проходять постійно різні окупанти по українському чорноземі. Москалі вбивають її батька. Приходять перші проблиски будови Української Держави, а у висліді визвольних змагань український народ після століть неволі стає господарем рідної землі.

Ритм організованого життя американської України в Ню Йорку посилюється, охоплює широкі кола української громади. Вони несуть моральну і матеріяльну допомогу рідному народові. В процесі цієї бурхливої праці „на українській ниві для добра українського народу", як влучно окреслила її наша меценатка, на всіх щаблях многогранної праці ми постійно бачимо в рядах активістів молоду й енергійну Катрусю Хандогу.

Вона брала участь у постійних вправах Запорозької Січі, дуже активної у той час організації у збірках фондів для молодої української держави. Після програних визвольних змагань матеріяльно допомагала зруйнованій батьківщині. Вона стає одною із найбільших фундаторів читальні „Просвіта" у рідному містечку Стрілиська Нові. Працює далі у церковних і суспільно-громадських організаціях на різних постах: в Українському Демократичному Клюбі; в 4-му Відділі СУА; деякий час була головою Українського Золотого Хреста тощо.

В 1949 році переноситься на постійно до Кінгстону, до власної хати з чудовим і великим городом, повним овочевих дерев, квітів і городини. Посілість її положена на горбочку з прекрасним краєвидом, тому сусіди залюбки називають цей клаптик землі „райським городом".

В 1950 році вмер її муж Павло, а син Михайло, вже одружений, працює на державній праці, біля Вашінгтону. Тому п-і Коленяк-Хандога живе самітньо, цікавиться життям свого містечка, передплачує українську і англійську пресу. Хоч сама вже на пенсії, допомагає фінансово різним українським і американським установам.

У листах до Фундації УВУ Катерина Коленяк-Хандога жаліється на те, що, з огляду на московську окупацію, не може безпосередньо, як колись, допомагати рідному краєві. Вона пише: „Не можу їм ніяк тепер допомагати, але хоч трошки через вас, поки я буду жити, то буду вам висилати для українських студентів; для Українського Вільного Університету, щоб учили наших молодих людей для того щоб змогли звільнити матір Україну від московського ярма. Нехай Господь милосердний помагає вам працювати для добра поневоленого народу. Щоб гарно почате діло добре закінчили, щоб наша мати Україна усміхнулася".

Ми навели довгу цитату з листів старенької 86-річної бабусі, патріотки і меценатки української вільної науки, бо це не тільки признання, заохота і зобов'язання, але, в першу чергу, своєрідний заповіт цього патріотичного покоління для тих, що ще працюють, і тих, що прийдуть по них.

До сьогодні Катерина Коленяк-Хандога зложила на Фундацію УВУ для української вільної науки 3,325 долярів. Подарувала також 10 акрів лісу для Української Православної Семінарії в Бавнд Бруку. З огляду на її довголітню працю для українського народу, жертвенність на національні цілі в краю і на українську вільну науку поза межами батьківщини, Управа Фундації УВУ, щоб гідно вшанувати і увіковічити цю чудову українську людину, вирішила створити Постійний Стипендійний Фонд ім. Катерини Коленяк-Хандоги (ПСФ). З цього Фонду щодругий рік буде призначена одна стипендія для студентів українських предметів або учительських курсів.

Фундація УВУ щиро вітає меценатку української вільної науки, а з нагоди її 86-річчя — 16-го листопада — бажає кріпкого здоров'я і многоліття.

Петро Ґой

ЧИКАҐО ВІДЗНАЧИТЬ 70-ЛІТТЯ ПЛАСТУ

Чикаґо, Ілл. — Місцева Пластова Станція відзначить в суботу, 28-го листопада ц.р. 70-ліття Пласту ювілейним бенкетом і забавою. Організацією та приготуванням ювілею займається Осередок Праці Уладу Старшого Пластунства при співпраці Станичної Старшини. Ввесь прибуток призначений на оплату нового пластового дому, який Станиця закупила в останніх місяцях. Свою присутність на тих святкуваннях заповіли: Начальний Пластун — пл.сен., Юрій Старосольський, ЛЧ, та голова КПС - пл. сен. Евстахій Гойдиш.

В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕНАТІ ДУЖЕ ДБАЮТЬ про те, щоб сенатори не затруднювали у своїх бюрах за платних працівників на федеральному „пейролі" членів своєї родини. Про це існують суворі правила Комісії етики в Сенаті, але виявляється, — як пише „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 2-го листопада, — що такими „рідними" вже не рахуються сестрінки й братанки, наприклад, сенаторової дружини, і їх приймати на працю сенатор може.

ГЕОЛОГИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО БІЛЬШ НІЖ 50 ВІДСОТКІВ нафти, 50 відсотків усієї тієї кількости, що була досі здобута з надр ЗСА, все ще перебуває в глибинах землі, але ця нафта не стоїть підземними озерами, а „зв'язана" в різних твердих земних породах. Щоб її звідти видобути, над найкращими методами тепер працюють у ЗСА найбільші нафтові компанії.

ПРИХІД НАСТУПНОГО РОКУ ПОРАДУЄ американців зменшенням федерального податку, але одночасно — збільшенням відтягненої суми за соціяльне забезпечення, яке з числом 1-го січня 1982 року зросте від 6,65 відсотка до 6,70 відсотка. Максимальна сума річного заробітку, що підлягатиме оподаткуванню, зросте з 29,700 дол. до 32,400 дол.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York; N.Y. 10003

З ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ І ВДЯЧНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФУНДАЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

СПИСОК ч. 2/1981

Щиро вітаємо достойних членів Фундаторів і Меценатів Фундації Українського Вільного Університету (УВУ): **Федора Олійника** — довголітнього суспільно-громадського діяча і учителя ще на Рідних Землях, який пожертвував на Фундацію УВУ 15 тис. дол. **ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД (ПСФ) ім. Федора і св. п. Анни Олійник,** — буде гідно продовжувати їх працю і служити тим самим ідеалам для яких вони працювали.

Надзвичайно присмно нам привітати наших найбільших меценатів **Миколу і Марію Бойчук**, які своєю черговою пожертвою в сумі **10,000 тис.** дол. піднесли свій **ПСФ ім. Миколи і Марії Бойчук, 25,200.00 дол.**

Вітаємо вельмишановну меценатку **інж. Софію Гаєвську** - до сьогодні зложила на **ПСФ ім. Софії Гаєвської 4.500 дол.**

Щиро вітаємо вельмишановну **Марію Бакалець**, до сьогодні на **ПСФ ім. сл. п. інж. Володимира і сл. п. Романа Бакальців** зложила **1,275.00 дол.** Приятелі і знайомі покійних доповнили цей фонд на сьогодні до суми **4,012** дол. В імені Управи Фундації УВУ і нашого членства висловлюємо наші глибокі співчуття пані Марії і її родині, з приводу передчасної смерти їх дорогих мужа і батька, нашого близького співробітника і співосновника Фундації УВУ, та сина і брата Романа, виховника молоді.

Вітаємо зокрема достойних меценатів: **д-р Осипа Ількова**, до сьогодні зложив **3,000 дол.; Миколу Поповича** з Канади, до сьогодні зложив **3,000 дол. Управа Фундації УВУ** рішила починаючи вже з академічного 1982-83 р. започатковувати ПСФ-и в їх імені тільки з процентів із зложених фондів шановними меценатами **в їх ім.** буде приділятися стипендія що другий рік.

Вітаємо меценатів: д-р Романа і Лідію Смик; д-р Ярослава і Ірену Моцюк; д-р Петра і Лесю Ґой, добродіїв мгр Христину Блаженко; д-р Богдана Корчмарика; д-р Олександра Стрільбицького; д-р Романа і Йоанну Кисілевських; мгр Івана і Олю Буртик; мгр Миколу Турецького та десятки **нових членів** Фундації УВУ і **сотні постійних** жертводавців на українську вільну науку через Фундацію УВУ.

ПОДАЄМО УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ДРУГИЙ СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ УВУ

(травень — серпень, 1981 р.)

15,000.00 — Олійник, Федір;
10,000.00 — Бойчук, Марія і Микола (разом 25,260.00)
1,000.00 — інж. Гаєвська, Софія (разом 4,500.00)
1,000.00 — д-р Ільків, Осип (разом 3,000.00)
800.00 — Попович, Микола (разом 3.000.00)
600.00 — Марія Бакалець (разом 1,275.00)
500.00 — Український Братський Союз (стипендія)
405.00 — Джолли Пігеонт Пуб. (збірка на Фонд В. і Р. Бакальців)
250.00 — Смик, д-р Роман і Лідія (разом 1,545.00)
200.00 — проф. Карк, Іван
200.00 — Організація Оборони Лемківщини Відділ ч. 1, Ню Йорк
200.00 — Пирський, Михайло і Анастазія
150.00 — Апекс Електронікс (збірка на фонд В. Бакальця)
145.00 — Давейс Лакер (збірка на фонд В. Бакальця)
130.00 — Кобзяр, Ольга

По 100.00 дол. зложили:

Бакалець, Олег і Маргарета; Бакович, Ярослав і Теодора; Балабан інж., Володимир і Галина; Бекіш, Мирослав; мгр Блаженко, Христина (разом 600.00); Гольтерман, Ралф; Ґелемей, Олег; Ґой, д-р Петро і Леся (разом 1,200); Ґудзяк, д-р Александер і Ярослава; проф. Довгенко, Михайло; Зубаль, Стефан і Марія; Кладочний, Михайло; Ковалівський, Юрко і Дарія; д-р Корчмарик, Богдан (разом 695); Костик, Сильвестер; Лавровський, Володимир; Мазуренко, Володимир; Марцюк, Марія; Мотика, д-р Володимир і Віра; Моцюк, д-р Ярослав і Ірена (разом 1,350); о. Мудрий, Любомир; Порайко, Осип і Стефанія; Самопоміч Відділ Ню Йорк; Сененко, Микола і Марія; д-р Сидорак, Ярослав; д-р Стрільбицький, Олександер (разом 650.00); мгр Турецький, Микола (разом 450.00); Українська Федеральна Кредитова Кооператива в Рочестер, Н. Й.; проф. Чорнодольський, Михайло; Шкварок, Михайло і Христина; Щеплоцький, С.; Яків, Еміль;

По 75,00 дол. зложили:

о. Тростянецький, Ярослав;

По 50.00 дол. зложили:

Артимишин, Люба; Бернадин, Ярослав і Стефанія; Буртик, мгр Іван і Оля (разом 550.00); Вилдер, Дороті і Джан; Ґац, Осип і Марія; Джус, Іванна; Жук, Йосафат; Качор, Богдан; Кисілевський, д-р Роман М. і Йоанна Л. (разом 630.00); Козіцький, Володимир і Анна; Костирка, Роман і Ярослава; Кривокобильський, Теодор; Лещишин, Петро; о. Липин, Петро; Оберишин, мгр Ярослав і Галя; Петренко, Ю.; Піснюк, Володимир; Принада, Богдан; Сорока, Микола і Евгенія; Стебельська Лідія; Струк, Костик; Струк, Марія; маестро Терен-Юськів, Теодор; Угера, Нестор; Фалл, Алекс; д-р Цимбала, Богдан;

По 40.00 дол. д-р Свистун, Богдана

По 35.00 дол. Кравс, Володимир і Анастазія

По 30.00 дол. зложили:

Кокодинський, Лев і Олена; Колатало, Богдан

По 25.00 дол. зложили:

Байлак, Анна і Роман; Балицька, Наталія; Бойко, Микола; Бойко, Стефан; Боярський, Богдан і Ісидора; Василенюк, Юрій; Веремчук, Юрій; Винник, мгр Іван і Софія; Висоцький, Роман; Воловодюк, Ярослав і Марія; мгр Воронка, Василь; Гайда, Ігор і Рома; Гапій, Йосиф і Ярослава; Гарасим, Володимир; Гарасименко, Антоніна; Гладкий, Доріс; Головід, Богдан; д-р Гарбовський, Богдан; Ґулич, Іван; Дереш, Мирослав і Ліна; Дністр'ян, Микола і Надія; Домчевський, д-р Ілларійон і Анна; Дзюба, Корнель і Емілія; Дяченко, Микола; Еадс, Мельвін і Елеонора; проф. д-р Жарський, Едвард; Жовнірович, д-р Іван і Марія; Жуковський, д-р Антін і Слава; Зубрицький, Теодор і Марія; Касіянчук, Марія; Квасовська, Стефанія; д-р Кіндрат, Іван; д-р Когутяк, Володимир; Козак, Ярослав і Калина; Коменданчук, Антін і Ольга; Копичук, Роман; Котик, д-р Евген і Володимира; Кравс, Володимир і Анастазія; д-р Крижанівський, Юрій; Крупка, д-р Роман і Софія; Кулік, Теофіль; Курас, Андрій; Кушей, Стефан і Володимира; інж. Кух, Володимир і мгр Надія; Левчук, Ірина; Легета, Микола і С.; Лівчак, Богдан; Лозинський, Михайло і Ерна; Лопатяк, Володимир; Лужняк, Богдан; Мак, Мирослав; о. Макух, Іван; Марчиха, Петро і Анна; Марущак, Василь; Миськів, Осип; д-р Мірчук, Ігор; Міт Продукс Інк Бруклин; Небесний, Лаврентій; Новак, Петро; д-р Олесюк, Андрій; Оренчук, Володимир і Ярослава; д-р Оришкевич, Осип; Пачовський, Йосафат; Пашіне, Марія; д-р Перейма, С.; Перекрест, Максим; Пециляк, Іван і Ксеня; Пилипчук, Михайло; Покора, Стефан і Стефанія; Прокопів, Теодор і Ґеоргіне; д-р Риплянський, Анатолій; Романишин, Іван; Романюк, Евген; Рудакевич, Володимир; Савка, Микола; Савчак, Надія; Слюсарчук, Атанас д-р Слюсарчук, Я.; Семенина, Володимир; Сенюк, Дмитро; Стадник Стефан; Старов, Семен і Олександра; Старух, Лонгін і Віра; Сушків, інж. Володимир і Віра; Тарапацькі, Михайло й Оксана; Тарасюк, Юрій; Терлецький, Володимир; Тростянетський, Дж.; Українська Кредитова Кооператива в Міннеаполіс; Харкевич, Катерина; Хухра Дарія; Цапп, Михайло і Мирослава; Цетенко, Вячеслав; Чорнобіл, Роман і Анна; Шолдра, Діонізій; Шпирка, Володимир і Евгенія; Шумило, Дмитро; Яхно, Ольга; Яцикевич, Юрій

По 20.00 дол. зложили:

Барнич, Василь і Евдокія; Батринчук, Володимир; Боба, інж. Осип і Ольга; Гайдук, Д.; Добровольський, Осип (Канада); Домановський, Любомир; Волощук, Ярослав і Сусяк, Миколай — Джері Маркет; Капітула, Павло; Кашуба, Стефан; Кравчук, інж. Іван і Надія; Кузич-Березовський, Іван; д-р Кузь, Богдан (Німеччина); Лапічак, Стефан; Лех, Андрій; Онуферко, Евгенія; Ожга, Мирон; Панченко, Микола; Пахолюк, Ігор; Пащин Евген і Марія; Петрик, Ярослав; Площанський, М.; Придаткевич, Лідія; Путикевич, Стефан; Решітник, Роман; Слиш, Роман; Смородскі, Р.; Третяк, Марія; Фарміга, Ольга; Фурчак, Петро; Цапар, Антін і Ірина; Черняк, Андрій і Надія

По 15,00 дол. зложили:

Бачинський, Марія, Оксана, Олена; Березовська, Соня; Брунтон-Валюх, Анатоль і Лідія; Бульба, Микола і Лідія; Василина, Евген і Параскевія; Вільчацький, Сем; Вонторський, Зенон і Марія; Герець, Радіон і Наталія; Головінський, Борис і Марія; Гринішак, Бронислава; Гурко, Богдан і Марта; Гусак, Петро; о. Ґалонжка, Тарас Павло; Дибко, Ірена; Драбич, Михайло; Жила, проф. Володимир і Ірена; Зизюк, Михайло; Іванів-Джонес, Елізабет; Качмар, Марія; Качуровський, Борис; Кецман, Дмитро; Кіра, Петро і Катерина; Клюфас інж. Орест і Ксеня; Кобасяр, Михайло; Ковалюк, А.; Когут, Франко; Колтун, Андрій; Колтунюк, Любомир; Комар, Стефан; Конрад, Анна Г.; Кравс, Володимир і Анастазія; Кулинич, Ольга Н.; Купчинський, Джері і Джеан; Кушинський, Антін; Ліневич, Александер; д-р Логінський, Орест; Лучканич, Іван; Мазур, Волтер; Мартинюк, Андрій; Мельник, Ярослав; Мельникович, Петро; Михайлів, Володимира; Мичковський, д-р Мирослав і Анна; Небеш, Орест; Німилович, Яків і Аннелісе; Архітект Німців, Мирослав Д.; Олейко, Володимир; Олещук, Теодор; Палій, Яків; Палійчук, Василь і Оксана; Парфанович, д-р Теодор і Джоан; Пепюк, Володимир; Покора, Стефан і Стефанія; Попович, Володимир і Юстина; Проців, Роман і Ярослава; Ржепецька, Марія; Ривак, Марія; Роговський, Мирослав і Любов М.; Рубчак, Евгенія; Рущицький, Мирослав і Ірена; Саленко, Всеволод і Лідія; Самутин, Петро і Анна; Свищук, Юрій і Христина; проф. Скальський, Аскольд; Скробач, Василь; Соловій, Стефан; Стасюк, Ольга; Стахів, Денис і Міра; Стельмах, Андрій і Стеля; Стецьків, Ніля; Стецко, Гелен; інж. Тишовницький, Омелян Михайло; Ференцевич, Роман; Філенко, Александер і Гелен; Філь, Юліян; Фіцик, Василь; Хомин, Анна; мгр Цісик, Маруся; Черевайко, Микола і Анна; Чеселка, Іван і Ольга; Шарий, Борис; Швед, Йосиф М.; Шеремета, Орест і Люба; Юшкевич, Роман; Якубовський, Михайло і Марія; Ярко, Анна; Яців, Петро і Лідія

По 10.00 дол. зложили:

Альбощий, Адріян; Арлінський, Іван; Боардман, Марія Ц.; Божемська, Ярослава; Борбич, Іван; Ваньо, Антін; Вірстюк, Франко; Войчак, Юрій; Гамерський, Богдан і Гілія; Гординський Роман; Грибик, Василь; Ґаладза, Михайло і Теодозія; Ґойда; Ґоляш, інж. Стефан і Надія; д-р Гуцуляк, Василь; Дядинюк, Ольга; Жовнір, Іванна; Іванчук, Василь; Зелм Джон, П.; Кефор, Іван; Климишин, д-р Микола і Олена; Кобзар, Павло; Коваль, Володимир; Корженьовський, Богдан; Кріль, Володимир; Крижановський, Юліян і Лідія; Кутко, Б.; Лазарчук, Роман і Марія; Левицька, Іванна; Лужницький, проф. Григорій і Ніна; Мандюк, Володимир; д-р Марченко, Іван; Матківська, Софія; Мельник, Дмитро; Мельник, Стефан; Микич — родина; д-р Нижанківський, Зенон; Павліш, Елія і Емілія; Папіж, Гілярій; Пеленські — родина; Попович, Стефан і Надія; Почтар, Я.; Прасіцкий, Анатоль; Романюк, Б.; Савка, Михайло; Ставіска, Меланія; Фарміга, Андрій; Холєва, Іван; д-р Черник, Александер; Човник, Стефанія і Йосиф; Чорний, Михайло; Шульга, Михайло і Марія; Ярема (Похоронне заведення в Н. Й.); Адвокат Ярема, Стефан і Ольга; Ясінський, Лонгин

По 5.00 дол. зложили:

Багрей, Вілліам і Марія; Барицький, Микола; Безушко, Я.; Гриник, Михайло і Бессі; Губчак, Йосиф і Анна; Ґебе, Іван; Зарицький, Ярослав; Заячківська, Ольга; Зелений, Григорій; Іванків, Іван; Каліновські, Володимир і Марія; Камінський; Каріні, Кароль; Лісаченко, Микола і Еріка; Мазурик; Маланюк, Мирон; Мацко, ...; Медвідь, В.; Нанюк, П.; Піндичук, Евген; Поташник, О.; Прокопів, Я.; Проць, Н.; Сігель, Річард і Надія; Чомко, Марія; Чомко, Я.

2.00 дол. Н.Н. — Ню Джерзі; Голубот, Іван
1.00 дол. Швец, Ігор.

Ім'я і прізвище в цьому списку подаємо так, як вони були подані жертводавцями українською мовою, якщо вони були подані тільки латинкою — подаємо їх користуючись транслітерацією Конґресової бібліотеки ЗСА.

Щоб оминути неточностей, просимо всіх шановних жертводавців подавати свої прізвища в двох мовах.

Щиро дякуємо всім жертводавцям. З уваги на всеукраїнську місію, яку сповняє УВУ, МЕТОЮ ФУНДАЦІЇ є, в шестидесятиліття існування УВУ (1921-1981), — створити ОДНОМІЛЬЙОНОВИЙ ФОНД, який допоможе забезпечити дальший розвиток української науки у вільному світі, так конче потрібної, тим більше, що на Рідних Землях йде повна русифікація.

УПРАВА Фундації звертається до всіх українських патріотів, які досі ще не зложили пожертви й не стали членами ФУВУ з гарячим проханням стати членом Фундації, або скласти пожертву в міру Ваших спроможностей. Якщо Ви зложили свою пожертву — тоді доповніть її одноразово чи ратами, щоб стати членом Фундації із всіма правами, відповідальністю і привілеями. Коли вже Ви є членом Фундації — просимо **ВАС** піднести свій вклад на вищий рівень.

У Вашому особистому імені, в імені цілої родини; в імені дорогих Вам осіб, що відійшли у вічний спокій; в імені організації та установи — Ви маєте можливість створити при Фундації УВУ **„Постійний Стипендійний Фонд" (ПСФ)** з якого щорічно буде приділена стипендія на студії або дослідну працю в царині українітики. **Фінанси ПСФ є** поставлені окремо на найвищі відсотки у банках і **тільки відсотки** розподіляються на стипендії або дослідні праці чи публікації згідно із волею та бажанням фундатора чи жертводавців. **ОСНОВНИЙ** капітал зложений фундатором чи жертводавцями залишається постійно ненарушеним. ТОМУ ці ПСФ будуть існувати вічно. САМ Меценат, родина, є річно інформовані про використання і розподіл відсотків даного ПСФ, одночасно фундатори, родина чи їх нащадки своїми порадами та дальшими пожертвами можуть постійно розбудовувати ці родинні ПСФ.

Повний Постійний Стипендійний Фонд є тоді, коли меценат, родина чи установа зложить на цю ціль **10,000.00** дол. Проте, коли вже вплачено **5,000.00** дол. **ПСФ** — починає діяти доповнений фондами Фундації. Вплати на **ПСФ** — можна сплачувати ратами.

Коли із різних причин Ви не маєте можливости створити **ПСФ** просимо Вас з різних оказій творити **одноразові стипендійні фонди. Одноразовий Стипендійний Фонд** є тоді, коли жертводавець на цю ціль зложить 500.00 дол. Одноразових фондів цього року було десять.

Всі стипендійні фонди постійні і одноразові і їх фундатори є оголошувані в українській пресі на всіх континентах. **Стипендійні фонди** це найкраща можливість увіковічнити Ваше ім'я, ім'я Вашого роду, традиції так широко відомі колись на Батьківщині, при тому зробите капіталовклад, який у Вашому імені буде сторицею повернений українським громадам — українському народові.

Головними критеріями приділення стипендій є обдарованість і успіх в студійній і національно-громадській праці, без огляду на вибрану спеціяльність.

В академічному році 1980/81, Фундація УВУ дала дотацію в сумі **2 тис. дол.** на українсько-польську наукову конференцію, яка відбулася в Мюнхені в УВУ; **зорганізувала** для провідного активу українського студентства і молодечих організацій — успішну наукову поїздку **„СТЕЖКАМИ БАТЬКІВ ПО ЕВРОПІ"; виплатила 38** стипендій, зокрема для молодих студентів із бідніших країн нашого поселення. Стипендії покривали лише оплату за навчання. **Тільки 8-ом** молодим учителям (та кандидатам) шкіл українознавства — учасникам педагогічних курсів в УВУ, — покрито кошти інтернату і льокальної транспортації. **Раніше 20 тис. дол. виплачено** на розбудову бібліотеки і педагогічних курсів, як і рівнож **40 тис. дол. вльоковано** в будинок УВУ для того, щоб зменшити рати сплат із однієї сторони, а з другої за домовою з університетом певну кількість заощаджених з процентів передати у формі стипендій нашим студентам.

Правда, з жалем мусимо ствердити, що Фундація з огляду на свої скромні фінансові спроможності не могла ще в минулому академічному році охопити всіх зголошених і потребуючих фінансової допомоги студентів. **ПРОТЕ, ми віримо,** що в майбутньому при **ВАШІЙ БАТЬКІВСЬКІЙ ДОПОМОЗІ** нам вдасться і це зробити. Минулого академічного року при Вашій допомозі через розбудову бібліотеки, навчального апарату і 38 стипендій, **ФУНДАЦІЯ** вже зробила добрий початок, хоч і малий, проте конкретний вклад для підготови молодих кадрів, молодої зміни, — на те, щоб заступати опорожнілі місця в українському шкільництві, в молодечих організаціях, в українських установах. **Це є одно із основних завдань нашої діяспори** — тим більше, коли ми є свідками постійного відлету „журавлиним шнурком" у засвіти активних і довголітніх **патріотів-працівників** в українських наукових, громадських, церковних і культурних установах, та своєрідного занепаду **активности нашої діяспори.**

Нехай у нашій діяспорі не буде ані однієї особи, родини, парохії, організації чи установи, ім'я якої не було б записане між тими, що поклали свою цеголку у велику будову Фундаціїї УВУ для вільної української науки.

Всі пожертви і датки на Фундацію УВУ, на постійний чи одноразовий стипендійний Фонд — **можна відтягнути від податку.**

Виповніть ще сьогодні **ЧЛЕНСЬКУ ЗАЯВУ** і перешліть разом зі своєю вкладкою чи пожертвою на адресу Фундації. Ще раз запрошуємо **ВАС ОСОБИСТО до цього.**

Проф. Петро Ґой
голова Фундації УВУ

Д-р Ярослав Моцюк
скарбник Фундації УВУ

Просимо ласкаво тут відтяти й виповнити

1. Прошу прийняти мою (нашу) пожертву: $ 15.00 ☐ ; $ 25.00 ☐ ; $50.00 ☐ , інша:
2. Роди членства: (одноразова членська вкладка)
   а) звичайний член ☐ $100.00;
   б) член добродій ☐ $ 500.00;
   в) член-меценат ☐ $ 1,000.00.

Зобов'язуюся сплатити до .... (дата)

Ім'я і прізвище або назва організації ....

Адреса ....

Підпис апліканта (жертводавця) .... Дата ....

Чеки виписувати на: UFU Foundation та висилати на адресу Фундації УВУ:

UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, Inc.
203 Second Avenue ■ New York, N.Y. 10003

Міжнародна „Спільна призадума" в Римі

Понтифікат Папи Івана-Павла II і в окремий спосіб папські живі і ясні думки торкнули в не одній справі приспані сумління й уми народів, богословів, мислителів і людей, що можуть впливати на життя свого довкілля. Думки і вказівки Папи вимагають діє-чину від тих, які їх слухають і які повинні ними жити в щоденному житті, бо це голос Верховного Пастиря.

Кілька таких думок були над своєю духовістю, її началами, і тим—над великою духовною єдністю народів Європи, яка в історії створила т.зв. європейську чи західню цивілізацію, базою якої разом з греко-римською культурою була Христова євангелія.

Цей „Кольоквіюм" — „Спільна призадума" відбувається в Римі від 3-го до 7-го листопада. Хоч у програмі поставлений з рації престижевої на першому місці лятеранський університет, промотором „Спільної призадуми" були поляки, і їм належить признання вже за саму підготовку до цієї важної в Церкві і в Європі події. Цікою понтифікату Івана-Павла II є своєрідний поспіх у Його апостольській праці. Це—дійсна конечність наших часів. Зло і лихі течії діють з блискавичною скорістю і до цього мають досконалі модерні засоби; добро і здорова наука, як і в минулому, так і тепер, діють повільним темпом, припізнено—на велику шкоду душ і народів. Організатори „Кольоквіюму" взяли три думки Папи в основу своїх праць і програми.

Перша думка—з інавгураційної промови Папи 22-го жовтня 1978 року: „Не лякайтесь пригорнути Христа і прийняти Його володіння! Відчиніть, відчиніть настіж двері до Христа! Відкрийте двері для Його спасенного післанництва, відкрийте границі держав, економічні і політичні системи, широкі простори культури, цивілізації і розвитку. Не бійтеся! Дозвольте, отже, прошу вас, благаю вас зі смиренністю і довір 'ям, дозвольте Христові говорити до людини. Єдино Він має слова життя—так! Життя вічного".

Ця думка незвичайно глибока, коли зважити, що близько дві тисячі років Европа на руїнах поганської греко-римської культури і цивілізації відкрила свої кордони для Христа і стала новою Европою з досягненнями, що їх можемо сьогодні бачити і вживати в цілому світі.

Парадоксом XX століття, яке підготовило вже дев'ятнадцяте століття гордого людського генія, стало те, що появилися на здобутках християнства нові доктрини, що за першу ціль поставили собі замкнути дорогу для Христа в душу народів і поодиноких людей. Дійсний парадокс, над яким вболівав би сам св. апостол Павло, що так високо і широко бачив у своїй візії хрис тиянство: „Тим то немає грека, ні юдея, ні обрізання, ні необрізання, ні варвара, ні скита, ні невольника, ні вільного, а все й у всьому—Христос" (Кол. 3,11). Парадоксом стало сьогодні те, що в ім'я всякого інтернаціоналізму Христову науку про рівність, свободу, братерство вжито, щоб Христовій науці замкнути двері і забаркадувати їх навіть залізною куртиною (назва не моя!).

Другу думку взяли організатори „Кольоквіюму" з проповіді Папи в Гнезні червня 1979 року: „Чи ж Христос не хоче того, чи Святий Дух цього не заряджує, щоб Папа-поляк, Папа—слов'янин, власне тепер відслонив духовну єдність християнської Европи. Знаємо, що ввійшли в неї дві великі традиції—Заходу і Сходу. Треба, щоб з нагоди тисячоліття хрищення Польщі пригадати християнізацію слов'ян, що замешкують Сербію, хрищення Руси, полабських слов'ян, оборитів.

Спонукою для двох католицьких університетів—польського в Люблині і лятеранського в Римі—зорганізувати в Римі широку конференцію на тему „Спільні християнські джерела народів Европи".

Конференцію названо „Кольоквіюм", щоб тим вказати, що ідеться не про звичайну наукову конференцію для наукових цілей, але про спільну призадуму представників різних народів

(Продовження на ст. 8)

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРХАЛЬНОГО ФОДНУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ ФОНД зложили:

IV — 1981

600.00 дол.—д-р Александер Гудзяк;
по 100.00 дол. — д-р Лев і Оксана Мельник, д-р Остап Баран,—замість квітів на могилу бл.п. д-ра Ярослава Воєвідки;

по 50.00 дол. — Галина Куса—у пам'ять мужа бл.п. Івана Кусого, Лідія Олежинська—у пам'ять бл.п. родичів Андрія і Анастазії Рубчак і брата Михайла, Йосиф Губчак, Евген, Стефанія і Христина Лукомські—замість квітів на могилу кузинки бл.п. Стефанії Кордуби, д-р Володимир Іванків, В. і Г. Чуміловські;

25.00 дол. — д-р Тетяна Цісик—у пам'ять бл.п. Мати Марії Должицької;
по 20.00 дол. — Володимир Островський, Микола Масляк у пам'ять бл.п. проф. Шнилевича;
10.00 дол. — Богдан і Юлія Вертипорох—замість квітів на могилу бл.п. С.Бундзяк;

Збірка на похороні бл.п. Григорія Голембйовського, Гінкли, Огайо. Переслала Наталка Голембйовська. Зложили:
25.00 дол. —ОЖОЧСУ, Відділ в Клівленді;
20.00 дол. —Проф. Марлян і Ірина Гавур,
по 10.00 дол. — проф. Ю. і М. Кордуба, Григорій Кріслатий і рідня;
5.00 дол. —п-во В. і І.Салук.

Збірка з нагоди уродин Патріярха Йосифа в Балтиморі, Мд. — переслав о. Тарас Лончина. Зложили:
300.00 дол. — Сестриціство Непорочного Зачаття;
100.00 дол. — Парафія Св. Петра і Павла.

Збірка на Патріярший Фонд—переслав д-р Остап Снилик-Енціно, Кал. Зложили:
100.00 дол. — інж. Тарас Козбур;
25.00 дол. Петро і Марія Балей;
20.00 дол. —Петро Якимів;
15.00 дол. —Оля Муць.

Листа ч. 1537 — збірка замість квітів на могилу бл.п. Мати Марії Должицької — зібрав Юліян Головчак у Філядельфії. Зложили:
по 60.00 дол. Петро Василишин, Роман Левицький;
30.00 дол. д-р Ярослав і д-р Дарія Миндюк;
по 25.00 дол. Дмитро і Дарія Кузик, Романа Навроцька, Олена і Юліян Головчак, Осип Петрович, Люба і Маркіян Онуферко, Леонід Рудницький;
20.00 дол. Іван і Анна Квік;
15.00 дол. Дмитро Шумило;
по 10.00 дол. Марія і Стефан Ковалишин, Лев і Анастазія Ганусяк, д-р Юрій і Стефанія Бережницькі, Марія Юрчак;
по 5.00 дол. Анна Ткач, Іванна Бовцайло, А.Жилавий, Мирон Лущак

Збірка замість квітів на могилу бл.п. Мати д-р Марії Должицької—переслала Ольга Лісс, Ню Йорк. Зложили:
по 50.00 дол. М.Клячко, Г.Поддубчишин, О Лісс;
25.00 дол. д-р Роман Осінчук;
20.00 дол. редактор Галів;
по 10.00 дол. Оля Крижанівська, Зенон Машталір;
по 5.00 дол. Оля Калина, д.Носковська Гірняк, Стефанія і Микола Ганушаки, М.Костів, М.Клим, Стефа Крушельницька пані Никифорак, О.Лень, Люба Раковська, О.Соневицька;
по 2 дол. В.Падох, І.Жовнір, А. Завадівська.

Листа ч. 1392 — збірка в пам'ять бл.п. Василя Послушного — зібрала пані Люба Онуферко, Філядельфія. Зложили:
75.00 дол. Родина Послушний;
по 25.00 дол. Михайло і Ольга Серела, Люба і Маркіян Онуферко, Йосиф Янкевич, Софія і Теофіл Середа, д-р Юрій і Авра Слюсарчуки;
20.00 дол. Марія Данило Возняк;
по 10.00 дол. Евгенія Онуферко, Ірена і Антін Бачмага, Йосиф і Марія Лупан, Лев Ганущак, Іван Кантор, Валтер Процик, Джери і Валтер Савчин, Ірена Козак, Марта Шприкевич,

Листи ч. 1512 і 1513—Коляда 1980 Укр. Патр. Тов. Відділ в Янгставн, Огайо—збірщик Дмитро Проць. Зложили:
по 100.00 дол. Погребник Кіннік, Погребник Кирила;
50.00 дол. Погребник Югаш;
по 25.00 дол. о. шамбелян Лев Адамяк, о. Володимир Височанський, о. діякон Петро Веселовський, Дмитро Проць, Андрій Торський, Стефан Сушинський, Микола Штинь, Стефан Бух, Іван Данилик, Михайло Гудз, Петро Масний, Теодор Кулинич, Еміль Гнатів, Іван Ліщак, Михайло Леліщак, Микола Бренько, Михайло Мартинишин, Катруся Деніро, Погребник Ващак.
по 20.00 дол. Михайло Когут, Степан Василевич, Олекса Рибалт, Михайло Болотенний, Василь Сухар, Григорій Коваль, Теодор Свердан, Григорій Гуменюк, Михайло Торський, Василь Прокопик, Орися Весоловська, Аделя Гачісон, Володимир Кухтин;
15.00 дол. Василь Гаврилко;
по 10.00 дол. Іван Панько, Люба Горський, Михайло Капарис, Микола Іванюк, Ілько Рівняк, Іван Данильчак Богдан Болонний, Роман Кравець, Михайло Юркевич, Михайло Хорос, Стефан Бурий, Микола Маркевич, Дмитро Глина, Василь Юристовський, Микола Леник, Василь Гевко, Ярослав Терлецький, Василь Стиранець, Марія Ткачук;
по 5.00 дол. Петро Ліщак, Стефан Сиваниц, Іван Прохнвіцкий Стефан Марчишин, Микола Цьоць, Василь Торек, Микола Яш, Едвард Крайцбург, Петро Савицький, Евген Смерека, Микола Оринич, Михайло Терлецький, Теодор Антончак, Дмитро Сенько;
по 2.00 дол. Анна Чепак, Стефанія Карпик, Василина Іванюк, Марія Бекер.

Збірка на Патріярший Фонд в Пасайк Н.Дж. Зложили:
300.00 дол. Іван Кузь;
100.00 дол. Анна Сливка;
50.00 дол. Стефан Цичак;
25.00 дол. Микола Чабан.

Листи ч. 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1421—збірка в Бафало. Збірщики: Василь Макух, Гнат Васильківський, Петро Тиховський, Микола Паславський, Василь Ковський, інж. Корнель Дзюба, інж. Михайло Пікас, Ольга Чмола, Юліян Коловецький, Онуфрій Білоголовський, Оксана Бережницька, Михайло Колачко, Михайло Сташків, Михайло Мохнар, Іван Дашкевич, Роман Конотопський. Переслав Василь Макух. Зложили:
по 1.000.00 дол. П'ятниця Бінго і Субота Бінго;
500.00 дол. Відділ Ук. Патр. Тов. в Бафало;
105.00 дол. Оксана Бережницька;
по 100.00 дол. Микола Барицький, Стефан Душенко, Михайло Пікас;
по 50.00 дол. Стефан Вуйцік, Юліян Конотопський, Лев і Дарія Ломиш, д-р Гнат Метіль, д-р Теодор Небожук, Мирослав Перейма, Василь Сметанюк;
по 35.00 дол. Анна і Василь Макух, Іван і Нестор Макух, Стефан Шипилявий;
по 30.00 дол. Антін Вішка, Дмитро Дранка, Олекса Школьний;
по 25.00 дол. Зенон Беднарський, Іван і Осипа Білинський Онуфрій Білоголовський, Михайло Блендоногий, Василь Бумбар, Іван Х. Горбачук, Богдан Дусанівський, Корнель Дзюба, Іван Іскало, Михайло Кавалір, Роман Конотопський, Микола Левчик, Михайло Мандзій, Володимир Музичка, Микита Осташук, Василь Райцо, Михайло Салдет, Василь Сивенький, Роман і Люба Цьолко, Ігор Чмола, Ольга Якубовська;
по 20.00 дол. Дмитро Баранецький, Ксеня Галафанів, Любомир Головатий, Юлія Грубяк, Анна Гайдичук, Володимир Данилюк, Михайло Депутат, Іван Дроздовський, Константин Звіринський, Онуфрей Зілінський, Михайло Значко, Дмитро Ільківський, Микола Козиревич, Марія Коритко, Юліян Косовський, Іван Кравець, Андрій Кривий, д-р Михайло Лоза, Евген Луковський, Ігор Мороз, Михайло Мохнач, Олекса Новіцький, Василь Панкевич, Гілярій Папуга, Гілярій Паращій, Михайло Пелех, Ореста Перейма Іван Перцак, Андрій Петришин, Дмитро Принь, Магдалена Притула, Теодозій Пришляк, Ярослав Пришляк, Володимира Русенко, Петро Тиховський, Тимко Юрків, Н.Н.
по 15.00 дол. Ярослав Бойченюк, Александра Грега, Зенон Дерчак, Лев Кузьмінський, Василь Мельник, Богдан Мороз, Марія О'Данел;
12.00 дол. Марія Псхачек;
по 10.00 дол. Дмитро Антонів, Василь Андрічук, Михайло Артимович, Роман Багнюк, Михайло Балишак, Василь Бейгер, Іван Білинський, Петро Бсидина, Тетяна Блендонога, Текла Була, д-р Михайло Буртняк, Гнат Васильковський, Стах Вашак, Ямілія Вітрик;
по 10.00 дол. Григорій Воробець, Андрій Войчак, Роман Войчак, Осип Гаврилюк, Іван Гайдук, Дмитро Ганущак, Петро Гаравус, Іван Гарячий, Стефан Гладиш, Ірина Гнатик, Микола Гнатик, Тимко Голубіцький, Ігор Гринчак, Петро Гринчак, Михайло Грубяк, Ярослав Гулик, Михайло Гурний, Анастазія Гах, Стефан Горбанюк, Марія Грех, Михайло Данило, Іван Дашкевич, Олександер Жаборинський, Евген Заньків, Михайло Івахів, Федір Іскало, Роман Камянчук, Роман Касприк, Ольга Кілко, Марія Коваль, Петро Ковалик, Анастазія Козій, Стефан Кокотайло, Михайло Косачко, Іван Колотило, Зенон Коновка, Іван Кордупель, Катерина Крашівська, Анна Крупа, Андрій Крупницький, Іван Кумчицький, Михайло Курляк, Василь Кусий, Терентій Кучер, Микола Макарик, Микола Макогін, Михайло Макогон, Стефан Мандзій, Іван Матвішин, Михайло Мельник, Михайло Михайлів, Роман Михайлів, Михайло Миськів, Зеновій Мосійчук, Михайло Мочерняк, Петро Наменаник, Теодор Небор, Павло Нижник, Володимир Осадців, Анна Павловська, Іван Павловський, Анна Партика, Федір Папіш, Клим Панасевич, Микола Паславський, Стефан Паславський, Йосиф Пастух, Омелян Пастухевич, Михайло Петрович, Ярослава Петрівська, Ігор Піцун, Петро Поліщук, Пилип Плотиця, Анна Прендота, Василь Пристайко, Мирон Пристайко, Анастазія Процишин, Василь Ребуха, Евген Романишин, Анна Седлярчук, Микола Скробала, Ольга Слабик, Микола Стадник, Михайло Сташків, Анна Сукман, Олександра Тивонюк, Іван Ткач, Онуфрей Троян, Михайло Телюк, Василь Улек, Микола Фарима, Юрій Фурлят, Петро Хома, Іван Чинчак, Стефан Шишка, Ірина Щавінська, Михайло Юрків, Дмитро Яремко;
6.00 дол. Петро Мандзій;
по 5.00 дол. Анна Баркер, Луїс Басіста, Ярослав Білий, Ярослава Борачок, О.Борис, Анна Бурда, Павло Василишим, Михайло Гнатів, Іван Голобут, Михайло Денега, Григорій Добрикевич, Іван Значко, Григорій Кобіль, Анастазія Козій, Стефан Коритко, Стефан Кострицький, Йосиф Кочут, Анна Куник, Василь Левицький, П.Лютий, Христина Мак, Роман Маліщак.

Микола Мальчевський, Петро Мельничук, Андрій Мороз, Марія Муль, Семен Нагнибіда, Микола Нестерук, Роман Палко, Олена Папіш, Петро Петришин, Гаррі Плотиця, Стефан Плотиця, Анастазія Пугач, Іван Самуляк, Андрій Сигловий, Михайло Смук, Галина Стасюк, Петро Стоцуляк, Софія Судин, Стефан Тарабан, Василь Триняк, Петро Турик, Роман Турик, Йосиф Шажинський, Евген Шажинський, Василь Шевчин, Іван Шириий, Марія Шумська, Роман Щуровський, Анна Яцишин;
4.00 дол. Стефан Лунів;
3.00 дол. Осип Залеський;
2.00 дол. Параславія Осадчук;
дальше зложили:
50.00 дол. Анна і Теодор Небожуки—замість квітів на могилу бл.п. Стефанії з Борисів Кришталь;
по 20.00 дол. Маркіян і Ліда Стасюки—замість квітів на могилу бл.п. Наталії Брикович, — Володимира Русинко—замість квітів на могилу бл. п. Івана Слонського.

V — 1981

На Патріярший Фонд зложили:
1.000 дол. Богдан і Юлія Вертипорох — в пма'ять бл. п. родичів Вертипорохів і Штайнерів,
по 100.00 дол. Мирослав і Христина Лисобей, Евгенія Кохан — в пам'ять мужа бл. п. Миколи Кохана, Евдокія Мартинів — в четверту річницю смерти мужа бл. п. Івана Мартинова, о. Володимир Андрушків,
25.00 дол. Ірина Бережницька.
В пам'ять бл. п. Романа Левицького зложили:
50.00 дол. Марія Масюк, Люба Мичковська, Слава Городецька.
Збірка на Патріярший Фонд в Дітройті, Міч. — зібрав і переслав Анатоль Ромах. Зложили:
100.00 дол. Віра Гнатюк,
50.00 дол. д-р Іван Смаль,
30.00 дол. Ярослав Конопада,
по 25.00 дол. Стефан і Іванна Білий, Микола і Надія Лаврин, Микола і Надія Кунинський,
по 20.00 дол. Іван Цар — в пам'ять бл. п. проф. Степана Чорнія, Степан і Марія Зубаль, Іва Лісікевич, д-р Богдан і Ірена Лончина, Микола і Олена Перцович,
15.00 дол. Михайло і Аделя Савка і Михайло Томин — в пам'ять бл. п. Богдана Савки.
по 10.00 дол. Микола і Олена Климишин, Олександер і Рія Корчак, Евген Туранський, Юрко Бараник, Степан Зубаль — в пам'ять бл. п. Богдана Савки, Володимир Кізима, Роман Юшкевич,
по 5.00 дол. Д. Геруанівський, Роман Крохмалюк.

Листа ч. 9658 — збірка на Патріярший Фонд Парохії св. Володимира і Ольги в Чікаго, Ілл. — зібрав і переслав д-р Роман Смик. Зложили:
200.00 дол. д-р Степан Павлинський — замість квітів на могилу бл. п. Ганни Дмитерко-Ратич і бл. п. Гроня-,
100.00 дол. д-р Роман і Лідія Смик,
80.00 дол. Стефанія Кожушко.

Листа ч. 1193 — збірка на Патріярший Фонд в Кліфтон, Н. Дж. — зібрав і переслав Модест Кливак. Зложили:
200.00 дол. Модест і Ірена Кливак
15.28 дол. Софія Гаврилишин
15.00 дол. Ольга Смородська — на уродини Модеста Кливака.

VI — 1981

На Патріярший Фонд зложили:
300.00 дол. д-р Леонід і Ірена Рудницький,
240.00 дол. Ангелина Безушко
по100.00 дол. Зиновій Гловяк, Н. Н., Стефанія Драср, о. Петро Гардибала, д-р Роман Голічек — в пам'ять бл. п. Романа Книша,
50.00 дол. Йосеф Губчак,
25.00 дол. Евдокія Мартинів — в пам'ять бл. п. Генрики Мізь —
по 20.00 дол. Стефанія Богославець — з приводу 8-ої річниці смерти мужа бл. п. Юрія Богославця,- пан і пані М Дуцилович — в пам'ять бл. п. Володимира Рудницького-.

Листа ч. 1501 і 1502 — збірка Комітету Оборони Української Мови Й Традиції в Асторії, Н. Й. — з нагоди 89-их Уродин Його Святости Патріярха Йосифа. Переслав Степан Гробельський. Зложили:
по 200.00 дол. Корній і Стефанія Боднарчук, Степан і Надія Гробельські, родина Михайла Драбика, Михайло і Катерина Лехіцькі, Петро і Анастазія Шпиндра,
по 100.00 дол. Теодор і Єлизавета Боднар, Іван і Марія Демків, Юліян і Анна Дутко, Симеон Забужний, Степан і Анна Ковалівські, Симеон і Ірена Костів; Теодор і Анастазія Костриба, Володимир і Стефанія Куштала, Йосиф і Пелягія Маркуш, Андрій Оленський, Марія Подольська, Товариство Домовласників повіту Квінс.
60.00 дол. Іван і Катерина Підгаєцькі,
по 50.00 дол. Андрій і Софія Бочкевич, Богдан і Ольга Гаврилюк, Евген і Софія Гречило, Іван і Марія Гумовські, Степан і Ніна Загнійний, Михайло і Люба Костриба, Володимир Лехіцький, Роман Лехіцький, Антін і Анна Мулик,
по 40.00 дол. Василь і Анна Іванчишин, Мелянія Чолій,
по 30.00 дол. Володимир і Галя Винників, родина Миколи Кунцьо,
по 25.00 дол. Юрій Василенюк, Данило і Юлія Волчук, Осип Галатин, Степан і Стефанія Гуда, Лев Галан, Ярослав і Іванна Клим, Іван і Марія Луцик, Теодор і Марія Матвіїв-, в пам'ять бл. п. Евгенії Мельниченко-, Василь Мочара, Ярослав і Іванна Парахоняк, Степан Серабин, Анастазія Цьвях
по 20.00 дол. Йосиф і Марія Гаврон, Марія Герич, Ярослав Дусанівський, Мирослав і Люба Микитів, Н.Н., Петро і Марія Патряк, Василь і Анна Піх, Тетяна Якимів,
по 15.00 дол. Михайло Дмитерко, родина Михайла Рудика,
по 10.00 дол. Альберт Г. Дачук, Марія Дзядів, Микола Симчич,
по 5.00 дол. Олекса Вовк, Микола і Варвара Романишин.

Українське Патріярхальне Товариство, Відділ в Ню Йорку і околиці — коляда — переслала Анна Петровська. Зложили:
150.00 дол. д-р А. і І. Ярош,
115.00 дол. Відділ Укр. Патр. Т-ва, концерт у 89-ліття Патріярха,
по 100.00 дол. Б. і Л. Гайдучок, В. і К. Воловодюк, о. д-р Зенон Матківський, д-р Роман Кравчук, д-р Б. Шебунчак, Бойчук (Голідей Інн), д-р Л. і О. Кузьмак,
55.00 дол. д-р М. Олесницький,
по 50.00 дол. д-р І. і Е. Новаківський, Д. Явна, д-р Степан Ворох, д-р Б. Б. Худьо, — д-р О. Тершаковець, д-р Е. Грабарчук, д-р Р.М. Кисілевський, д-р Б. і М. Ворох, д-р О. і Й. Ратич, А.Р. Яськів, Ол. Смаль, д-р М. і Т. Політило, д-р Стефанія Гук, д-р Б. і М. Бурачинські, Укр. Банк „Тризуб", Кредитівка „Самопоміч", д-р Т. і Л. Шегедин, Александер Ярош, Ірина Завицька, Роман Мандрусяк,

по 40.00 Евген Грицай, В. Псуй,
по 30.00 дол. д-р В. Матківський, д-р Ю. Стефанівський, Л. Калинич, Є. Змий, І. Луків, Б. Стусик, Володимир Попович, Володимир Роговський, Ігор Ольшанівський, Ірина Яворська, Віктор Роговський,
по 25.00 дол. І. Головінський, С. і М. Томоруг, П. Буняк, М. і Л. Белендюк, Л. і Д. Курилко, З. Бабюк, М. і А. Яворський, О. і Д. Мостові, Зенон Снилик, М. і Н. Ходновські, Всеволод Б. Будний, Петро В. Смик, (мол.) Л. Лапичак, В. Тершаковець, Зенон Легедза, Яворські „Говерля", В. і І. Яворські, д-р І. Лишевич, Т-во „Самопоміч" в Нюарку, Васль Татів,
по 25.00 дол. Н. Клапіщак, М. Стебельський, Н. Сигіда, Округа УНСоюзу в Нюарку, д-р Осип і Софія Андрушків, Р. і Л. Галібей, В. Мицьо, Я. Ткач,
по 20.00 дол. В. Сенежак, М. Гординський, Богдан Котис, В. Баранецький, В. Васічко, П. і А. Петровський, Іван і Софія Ориняк, Стефан Гук, Марія і Володимир Юркевич, Тарас Василик, С. С. Парубчак, Омелян Суховерський, Б. Жеребецький, д-р Л. Голінатий, Д. і Л. Парубчак, Роман і Ірена Лапичак, Лев Коленський, Тарас Пастушенко, Ольга і Зенон Тимків, Любомир Павлович, Роман Канюка, В. Кріль, В. Чайківський, В. Мазяр, Василь Гнатів, Е. Перейма, Є. Саламаха, Я. і Т..Туранські, Роман Ганич, Ярослав Бігун, З. Терлецький, Михайло і Анна Бобівський, Дмитро Клапко, О. Гельбік, В. і Н. Кух, Володимир Гладкий, Анна Садовська, Євгенія Процайло, П. Т. Богданський, Василь Сенежак, Анна і Михась Матияш, С. Олесницька, Н. Басняк, М. Семанишин, П. Яблонський, Валентина Яковенко, д-р Я. Миндюк, Орест Лисинецький,

по 15.00 дол. Наталка Лазірко, Дарія і Ігор Зелик, Адам і Анна Козак, Світляна і д-р Роман Андрушків, Б. і Р. Федасюк, О Голинський, В. Гординський, Кость Гретчак, Петро Ричок, М. і Ю. Українські, Р. і Г. Мілянич, проф. М. Чировський, Ігор Ляшок,
13.00 дол. Члени УНСоюзу 76-го Відділу
по 10.00 дол. Дарія Каранович, Ірена Білевич, Оксана Мізь, Іван Башляк, Софія Пащак, Осип Сташків, Анна Тиха, М. Купиляк, Андрій Гудзій, Дмитро Ніщат, Іван Ющак, В. Данилюк, І. Іванна Хамуляк, Іванна Коваль, Омелян Групський, Микола Борис, Михайло Шаркевич, Анна Девоньчук, А. Дедзик, — Петро Семенюк, Любов Савойка, П. і Стефанія Рій, М. Бурак, О. Луків, Б. Охоцький, О. Матківський, Марія Робак, Роман Загайкевич, Ірена Кочержук, Ольга Гнатик, Дамян Кордуба, М. Цяпка, Володимир Боярський, Т. Полянський, Я. Івасечко, Романа Пиндус, О. Кутий, Марія Ференс, М. Кизима, Дмитро Бобеляк, — Теодор Басюк, Любомир Романків, Осип Боба, д-р М. Терлецький, Борис Бурсачинський, Мирослав Завицький, Я. Івасечко, М. Бойцун, М. Стецьків,
по 5.00 дол. Дарія Гусар, В. Цинайло, Р. і Т. Хіляк, Юстина Бортник, Ярослав Боднєвич, Василь Никарчук, Василь Лемега, Я. У. Стадник, Млинкевич, Дар. Миськів, Марія Кутенська, І. Марущак, В. Мацкевич, Галина Матияш, А. і Б. Кравчук, Іван і Марія Глемба, Василь Хомик, Денис Беднарський, О. Созанський, Евген Котик, Іван Кравчук, А. Кисілевська,
2.00 дол. І. Скороход

Листа ч. 1525 — Збірка замість квітів на могилу бл. п. Евгенії Джигало-Висоцької — зібрала Оксана Клюфас, переслав Андрій Бук з Гантеру, Н. Й. Зложили:
по 25.00 дол. д-р М. Крижанівський, О. Е. Яворські,
20.00 дол. О. Кобзяр
по 10.00 дол. Ст. П. Щур, І. А. Бук, Т. А. Спорток, Ст. Льорх, В. Р. Левицький, С. Мирошниченко, Е. Паладій, Ст. Пурій, Ст. Бобеляк, д-р Р. Барановський, Л. Шепарович, І. Сагалів, М. Кобзяр, д-р М. Кознарська, О. О. Клюфас, М. Курис, д-р І. Макаревич
по 5.00 дол. Ст. Шевчук, П. Сагаль, Е. Кузьма, Р. Яримович

Збірка з приводу смерти бл. п. мгра Костя Бачинського в Натли, Н. Дж. Переслав Юліян Бачинський. Зложили:
30.00 дол. Ольга Федук,
25.00 дол. Оксана Бачинська,
по 20.00 дол. Осип Галяревич, Хр. і Яр. Раковські,
по 10.00 дол. Ярослав Іванишин Д. А. Валюхи, Юліян Бачинський.

Листи ч. 1449, 1456, 1543 — Коляда у Філядельфії, Па. — Зібрав Осип Петрович. Зложили:
25.00 дол. д-р А. Гарденцький,
по 20.00 дол. Стефан Кондрат, Микола Тимків,
по 15.00 дол. М. Романець, Петро Станко, Юрій Римарчук,
по 10.00 дол. Володимир Колодій, Стефан Абрам, Василь і Анна Середа, Іванна Петик, Ярослав Містерман, Дмитро Меліш, Ілько Гринчук, П. Донківський, Анастазія Жилава, Петро Кондрат, Михайлина і Роман Гевка, Роман Сас, Володимир Риндич, М. Бартків, Стефан Прокопович, Василь Кострубяк, Петро і Марія Жигестовські, Володимир Чижович, Йосиф і Варвара Швед, Т. Печерський, Микола Когут, Тітяна і Тамара Хомяк, Т. Микитів, Іван Шведа, М. Фатич, Іван Конвіцький, П. Слотюк, Маріян Шаран,
по 5.00 дол. Р. Савчак, проф. Зоя Маркович, Василь Камінь, Анна Галамай, Параскевія Гадач, Іван Куцнір, Михайло Гармата, п. Лупань, П. Гарматій, Микола Римарчук.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду складає щиру подяку усім Вельмишановним збірщикам і жертводавцям. Всі датки на Патріярший Фонд — Товариство Свята Софія — можна відтягати від податку. IRS No. 23-7380645.

Чеки просимо виписувати на: ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION — PATRIARCHAL FUND. Та пересилати на адресу: ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION OF UKRAINIAN CATHOLICS, INC. 7911 WHITEWOOD ROAD, PHILADELPHIA, PA. 19117.

Лемки на авдієнції у Митрополита

Українська громада в Америці тепло зустрінула номінацію о. шамбеляна Стефана Сулика на Митрополита Української Помісної Католицької Церкви в З'єднаних Стейтах.

Організована у Світовій Федерації Лемків лемківська громада, що розсіяна по багатьох країнах світу, тим більше зраділа цією номінацією, а особливо тим, що високий і відповідальний уряд у нашій Церкві перейшов до рук гідного сина Лемківщини.

26-го вересня ц.р. 12-членна делегація лемківської громади відвідала Високопреосвященного Владику у Філядельфії та обмінялася з ним багатьма думками організаційно —лемківського та загально-українського порядку.

Про цілі, завдання та минуле Організації Оборони Лемківщини—організатора цієї авдієнції, говорив голова Крайової Управи ООЛ Микола Грицков'ян. З працею СФЛ познайомив Владику голова цієї організації проф. д-р Іван Гвозда. З черги про працю і завдання Фундації Дослідження Лемківщини розповів Мирон Мицьо. Про стан організації Українського Лемківського Музею говорив його куратор мгр Микола Дупляк. Про допомогову акцію

Юрій Ковальчик, допомоговий референт ООЛ.

Владика цікавився усіма лемківськими справами, а Українським Лемківським Музеєм зокрема. Він обмінявся із земляками багатьма цінними думками про минуле і сучасне, про трагічну долю нашої вужчої карпатської батьківщини тощо.

Владика жваво цікавився долею наших земляків та долею нашої Церкви у Польщі, бо й цю справу обговорювали окремі делегати. У своєму слові Владика звернув особливу увагу на дві окремі речі. Перша з них—післаніцтво нашої Церкви мучениці та місія, що для неї береже її Боже Провидіння. Друга справа—це природний лемківський консерватизм, що має добрі прикмети, але має й негативні, і вони проявляються найбільш виразно в умовах еміграційної дійсности.

На кінець понадгодинної авдієнції Митрополит Стефан дав лемківській делегації своє архиєрейске благословення.

Окрім названих вище осіб в авдієнції у Владики Стефана взяли участь такі лемківські діячі, провідники Організації Оборони Лемківщини: Корнило Бабяк, Марійка Дупляк, Михайло Кавчак, Іван Пециляк, Іван Полянський, Іван Русинко, Михайло Фарбанець, Михайло Шашкевич, Іван Хомко.

Після авдієнції у Владики Стефана, лемківська делегація мала теж приємність зустрінутися та познайомитися з іншим земляком своїм—єпископом-номінатом о. Робертом Москалем та поговорити з ним дещо про всілякі справи.

Лемківська делегація виїхала з Філядельфії з найкращою думкою про своїх Владик-земляків; з думкою про те, що наша Церква має в них найкращий провід, а лемківська громада—добрих духовних опікунів.

Микола Дупляк

„Україна в англомовних виданнях"

(Світовий конкурс для молоді ім. Марусі Бек)

Комітет Світового Конкурсу для Молоді повідомляє, що на 1982 рік буде проголошено 4-й конкурс „Україна в англомовних виданнях".

Учасниками конкурсу може бути вся українська молодь у вільному світі від 14-ти до 24-ох років віку включно.

Четвертий конкурс матиме відмінність від попередніх:

1) Учасники будуть поділені на два відділи: молодший — від 14-ти до 17-ти років включно і старший — від 18-ти до 24-ох років віку включно.

2) Для кожного відділу будуть призначені окремі нагороди. Про висоту нагород для кожного відділу буде сказано в проголошенні конкурсу.

3) Крім індивідуальної участи, в конкурсі буде допущена й групова. Тобто: учасниками конкурсу можуть бути також гуртки молоді одумівців, пластунів, сумівців, гуртки студентів університетів чи групи друзів, які захочуть збирати матеріяли й комплектувати збірник разом.

Збірники матеріялів із англомовної преси про Україну й українців, прислані учасниками на попередні й майбутні конкурси, будуть завжди зберігатися в українських музеях як цінний архів для сучасних і майбутніх поколінь української спільности у вільному світі, як також для України, коли вона буде матиме право ним користуватися.

Учасників конкурсів „Україна в англомовних виданнях" мусять бути свідомі, що їхня велика праця оцінюється не лише нагородами за найкращі збірники. Кожний збірник заслуговує на признання й подяку за незвичайно цінний вклад у будову першого в нашій історії особливого українського архіву. Учасник поіменно входить в історію українців у вільному світі своїм збірником, на першій сторінці котрого власноручно виписане його ім'я, прізвище та дані. Збірники зберігатимуться в оригінальному стані.

Комітет просить учасників вгорі першої сторінки свого збірника наліпити власний знімок, а другий залучити.

Учасники попередніх конкурсів, які цього не робили, можуть прислати свої знімки, а комітет примістить ці знімки у їхніх збірниках.

У січні 1981 року в українській пресі по всьому вільному світові буде проголошено 4-й конкурс для молоді „Україна в англомовних виданнях" та його умови. Просимо слідкувати за пресою.

Марія Гарасевич
голова Комітету.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Український Клюб в Амстердамі відзначив своє 50-річчя

Управа і членство Українсько-Американського Горожанського Клюбу в Амстердамі відзначив 26-го вересня ц.р. ювілей 50-річчя свого існування. Голова Клюбу Василь Ільницький відкрив бенкет і, привітавши гостей і членів, передав ведення бенкету голові Ювілейного комітету інж. М.Свідерському. Місцевий парох о. А.Павлюк провів молитву. Відтак Й. Макаровський попросив вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати померлих членів Клюбу. Інж. М.Свідерський представив федерального конґресмена С.Стретона, приятеля українців, оборонця людських і національних прав, який спонзорував у Вашінґтоні відзначення 22-го січня, ювілей 40-річчя відновлення Української Державности та Тиждень Поневолених Націй.

Конґресмен С.Стретон почав по-українськи: „Дорогі брати і сестри", за що його привітали гучними оплесками. Він розповів, що у 1978 році їздив з делеґацією до СССР, відвідав Ленінград і Москву, де було холодно і люди були холодні, а потім — Київ, де було тепліше, люди були тепліші і кращі харчі. „Комуністичний мейор Києва" так довго говорив, що він (Стретон) заснув. У Верховній Раді УССР він почав своє слово також — „Дорогі брати і сестри", але це викликало сміх. Йому переказали, що він повинен був сказати „товариші". В Києві більше відчувається дух волі й незалежности, як в інших містах. Ми старалися довідатися про долю Руденка — сказав конґресмен, — нам відповіли, що Руденко є за самостійність України, хоче відірвати Україну від СССР. Конґресмен Стретон підкреслив, що українська еміграція в ЗСА зберігає свою національну спадщину, і він сподівається, що Україна буде вільною ще у наших часах, коли буде другий ювілей Українського Клюбу.

Й.Макаровський запропонував тост за членів клюбу, і всі відспівали їм многоліття. Після смачної вечері, що її приготовив Михайло Демчар з Трою, інж. М.Свідерський представив гостей-сусідів: Я. Спяка, голову Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської Округи; з Коговзу голову відділу УККА С.Гарбача, представника українського клюбу М.Савкова, з Вотервліту голову Відділу УККА мгра А.Дурбака, голову УК І.Карабіна, голову Осередку СУМ-А М.Бережанського, представницю Відділу СУА Дарію Спяк, з Трою — представника Відділу УККА і Об'єднання Українських Ветеранів Олбанської Округи І.Дурбака. Й.Макаровський представив американських гостей, які привітали Український Клюб з ювілеєм: стейтового сенатора Ферлі, суддю Дж.Катіна, супервайзора Л.Клобуковського, радного міста Краєвського, Й.Тодека, та з місцевих українців: інж М. Свідерського, голова Відділу УККА і 15-го Відділу ООЧСУ, голову ОЖ ОЧСУ Домну Свідерську, представника 64-го Відділу Української Народної Помочі Осипа Пащака, голову УНСоюзу С.Когута та представників товарист: М.Кривулича, В.Варшону, В.Вересюка; голову Жіночої Секції УК Ольгу Зиглевич та представника 215-го Відділу „Провидіння" проф. М.Юрчука, який дав на Службу Божу в намірені членів Клюбу.

Адвокат Мирон Комар розповів про історію Клюбу. Перші сходини основників Клюбу відбулися в 1930 році, коли дістали затверджений „чартер". Був 41 основник Клюбу. Вони закупили дім при вулиці Теллер Ч—6 (До управи Клюбу належали: Ю.Грицай, І.Дух, П.Лемішка, Ю.Варшона, В. Перець, Г.Комар, П.Бедзіс. З перших членів ще живуть Василь Труфим і Василь Папура. Ціллю Клюбу було допомагати членам бути добрими американськими горожанами та зберігати українську релігійну й національну спадщину й ідентичність. Після Другої війни відновлено діяльність, розбудовано домівку. В 1959 році створено Будівельний комітет у складі: голова адв. Мирон Комар, заступник Василь Перець, секретар Володимир Кривулич, фінансові референти — Василь Труфим, Осип Пащак. Іван Коваль був будівничим. Від 1961 року головами клюбу були: П. Стадник, Й.Макаровський, Г.Пасічник В.Ільницький, Я.Римар. Управа Клюбу на 1981 рік: голова В.Ільницький, заступник голови Осип Пащак, секретар Г.Пасічник, фінансовий секретар Л.Вітковський, скарбник В.Вересюк, господар Клюбу Й. Макаровський, мужі довір'я: М.Бабяк, Я.Римар, В.Варшона. До Ювілейного комітету належали: В.Ільницький, М.Свідерський, Й.Макаровський, О.Пащак О.Зичлевич, Б.Наугольник, О.Бедзіс, Т.Чучман, М.Бедзіс, Марта Свідерська, В. Варшона. І.Римарук, Д.Свідерська, С. Наугольник, В.Перець, Л.Вітковський. Всі вони вклали багато праці, щоб видати Ювілейну книжку і приготовити бенкет.

Оркестра „Роса" з Асторії, Н.Й., заграла три українські пісні на закінчення програми. Отець парох А. Павлюк провів молитву. Потім відбулася забава, грала оркестра „Роса".

Присутніх було понад 180 осіб. Українці Амстердаму виявили багато активности, єдности й солідарної співпраці та здобули собі багато приятелів між провідними американцями міста. Амстердамські українці можуть бути прикладом для всіх інших українських поселенців.

І.Д.

Д-р Юрій А.Луців — нове доповнення в рядах наших істориків

Ряди українських істориків доповнюються новими дослідниками історії. Влітку в цьому році Юрій Андрій Луців, син проф. д-ра В.О.Луцева, історика, педагога і бібліофіла, та пані Е. М. Луцевої з Винницьких, здобув на Українському Вільному Університеті докторат з української історії. Темою його докторської праці була постать князя Святослава Завойовника та його держава. Над цією темою д-р Юрій А. Луців працював чотири роки, подаючи чимало нового або належно не насвітленого джерельного матеріялу та провівши аналізу українських і неукраїнських істориків, які постать князя Руси-України не цілком доцінювали.

Д-р Юрій А.Луців народився 8-го травня 1956 року в Торонто, хоч більшість віку провів у ЗСА (в Коннектикат і Пенсильванії), де його батько працював викладачем і адміністратором в різних університетах і коледжах. Вже в народній школі він брав участь в українському житті, виступаючи зі сестрою на сцені в різних дитячих виставах; був пластуном-самітником; проходив з батьком систематичне навчання української історії, літератури, мови, культури, географії; вивчав історію Українських Церков і катехизм. Крім цього відвідував він вакаційні курси українознавства і здав матуру в Канаді. Бакалавріят зі східньо-европейської історії він здобув у Пенсильванському стейтовому університеті, а магістерку з бібліотекознавства — в Клеріон, Па. Знову ж докторат, як згадано, здобув в УВУ в Мюнхені.

Вже в часі студій Юрій Луців відзначався активністю і в Українському Студентському Клюбі, де був обраний капітаном відбиванкової дружини, й у загально-студенському житті. Всі його семінарійні праці в часі бакалавріяту і магістерських студій відносилися (оскільки це було до теми) до українських справ, і в часі магістерських студій, наприклад, він був заступником президента історичного клюбу. Вчисляючи семінарійні праці і статті, друковані в періодичних виданнях, нараховуємо його понад двадцять праць. Крім цього у англомовній книжці, зредаґованій його батьком п.н. „Українська культура в Пенсилванському стейтовому університеті", молодий доктор історії вмістив декілька праць. Він також видав працю англійською мовою - посібник для бібліотекарів „Як розбудувати колекцію слов'янських книжок", який мав великий збут.

В дану пору д-р Ю.А.Луців працює в одній з торонтонських бібліотек, маючи намір перейти на професорську працю, яка дала б йому ширші можливості праці для української історичної науки й педагогічної праці. Д-р Юрій А.Луців — член Українського Народного Союзу.

День Союзянки в Нюарку

Дня 4-го жовтня ц.р. коли осінь прокладала свої перші стежки і розмальовувала довкілля природи, зійшлись союзянки всіх відділів Округи Ню Джерзі до Нюарку, щоб відмітити свій день — День Союзянки.

Це ті невтомні членкині, що з року в рік, в дусі зберігання рідної культури мистецтва і літератури, пригадують усьому громадянству, що жінка-союзянка не спочила на лаврах добробуту поза межами України, що живе у нерозривному зв'язку із народом рідного краю, що турбується долею усіх українців, порозкидуваних по континентах світу, котрим доля не подарувала такі умови життя, якими мають змогу користуватися в Америці.

Столи кожного відділу Округи пишалися чи то унікатами-вишивками, чи різьбою і керамікою. На стінах — образотворчість мисткинь-членок СУА. На одному зі столів — зразки ткацтва у добірних кольорах крайки. А ось і стіл у заряді союзянок суспільної референтури, на ньому анкети, що чекають на спонзорів для стипендій тим, які не мають фінансових можливостей для належної освіти. Союзянкам не байдужі вони. Союзянки допомагають молоді та закликають громадянство до помочі їм, і успіх за ними, бо ось листи молодих студентів написані чистою українською мовою з Европи, Південної Америки. Це майбутні професіоналісти, вони впевняють у листах, що не забудуть доброчинної допомоги; впевняють, що не забудуть рідної мови хоч би й в найбільш несприятливих умовах.

Трохи далі стіл із журналами СУА „Наше життя", що на сторінках його вже від років під дбайливим редаґуванням ред. Л. Бурачинської, а тепер ред. Уляни Любович, живе діяльність СУА, живе українське слово із ділянки літератури і мистецтва.

І не може відбутися День Союзянки, щоб у ньому не звернути уваги всіх на наш Музей. Музей не раз і не два переживав неабиякі труднощі на шляху свого існування. У незрозумінні важливости його чималою кількістю громадянства переживав Музей СУА і втрати цінних експонатів. І ось у цьому питанні на сторожі зберігання життя Музею стоять союзянки.

Непересічну увагу звернув на себе куток із „клаптиком" Гуцульщини, а про це подбала прикладна голова Округи Ліда Гладка, бо аж з Філядельфії приїхали до нас Сороханюки із красою гуцульських виробів: килимарства, тканини, пибійок, топірців. Був там і гуцульський весільний стрій, особливо гарним було намисто з коралів і дукатів минулого сторіччя.

Подбали союзянки і про смачне печиво, бо жінка українка і у цій ділянці не позаду.

Стіл з книжками, книжечками дитячої літератури промовляв, що література - це вияв мистецького слова, а авторами їх є також і союзянки.

Але особливу увагу звертала на себе фотографічна виставка „Поклін піонерам" Це наші перші поселенці, що зі сльозами в очах покидали рідний край, як про це читаємо у творах Стефаника; будували зі скромних прибутків церкви, до яких ми, приїхавши, зайшли щоб Богу подяку принести. При церквах тих зберегли і своїх дітей у чеснотах християнства і рідних традицій. Ми не можемо забувати, як їм, нашим піонерам, тяжко приходилося осягнути те, що осягаємо ми і маємо успіх, бо живемо вже в інших обставинах.

Копії документів та витинки з преси, які ілюстрували історію першого поселення українців в околиці Виппані, Ню Джерзі, ініціювала і приготовила членка Управи 61-го Відділу СУА Олена Коссаноцька у співпраці з головою Відділу Катериною Рокефеллер та місцевим парохом о. Панасюком.

Не забули союзянки і про малят нашої Округи. До них загостив із виступом ляльковий театр 83-го Відділу СУА з Ню Йорку під керівництвом Олі Гаєцької.

Ось так у родинній атмосфері пройшов „День Союзянки", у якому доказала українка-союзянка важливість свою тільки, що до неї не прилучується більша кількість жінок-українок.

Ірина Дибко

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

ПОЖЕРТВИ НА УВАН У США В 1980-1981 РР.

Подаємо четвертий список жертводавців, що вплатили членські внески та пожертви для Академії від березня до жовтня 1981 року.

15,000.00 дол. — Ф.Олійник

1,000.00 дол. — Я.Кривний.

100.00 дол. — К.Кебало, Л.Лиман, А. Мельченко, УККА (Лоренська Округа).

90.00 дол. — П.Андрусів, Р.Голод-Третяк, А.Процик, М.Яримович.

80.00 дол. — Г. Коровицький.

65.00 дол. — І.Коропецький, Т.Маків, І.Рудницький.

60.00 дол. — М. Воскобійник.

55.00 дол. — О. Біланюк.

50.00 дол. — А. і О. Гайдамаки, В.Качур, В.Лесин-Кіршак, З.Мацик, С.Сімяник, Українська Медична Асоціяція Північної Америки (Округа Нової Англії).

45.00 дол. — В. Сім'янцев.

40.00 дол. — М.Антонович, О.Ашер, В. Білинський, М.Богачевська-Хом'як, О.Волянський, Я.Гніздовський, В.Гришко, О.Гудзовська, Л.Дражевська, І.Каменецький, Н.Кордиш-Головко, А.Костюк, Г.Костюк, Т.Костюк, М.Мельник, О.Несіна, Р.Осінчук, Я.Падох, Я.Пеленський, С.Ріпецький, П.Шатун, Чин Св. Василія Великого (Високопреподобні Отці Василіяни).

35.00 дол. — Л.Марголена-Гансен.

32.36 дол. — Савлучинський.

25.00 дол. — Т.Бірд, В.Гвоздецький, Т.Гевчух, В.Зарічний, В.Качур, О.Кобат, В.Лімонченко, П.Мешко, В.Наконечний, В.Омельченко, Д.Савдик, О.Савицька, Самопоміч (Балтимор), В.Юрченко.

20.00 дол. — Й. Гірняк, Ф.Корсун, В.Ревуцький, Л.Романюк, І. та М. Світ, С.Чалишев.

15.00 дол. — Л.Биковський, М.Біда, Г.Гагарин, М.Головатий, Г.Гордієнко, А.Мельник, А.Пашковська, О.Федишин.

10.00 дол. — О.Архимович, Л.Білов, І.Галущенко М.Дорошенко, П.Шинкарь.

5.00 дол. — М.Міланич.

1.00 дол. — від невідомого

На вшанування світлої пам'яті:

1. Михайла Несіна — від О. Несіної — 400.00 дол.
2. Федора Бульбенка — від В Бойко — 60.00 дол.
3. Олександра Неділька — від А. і О. Воронін — 50.00 дол.
4. В.Т. Панасенка — від В.Панасенка —50.00 дол.
5. Михайла Стефаніва — від М. Стефанів — 50.00 дол.
6. А.І. Яременка — від О.Яременка -40.00 дол.
7. Юрія Фединського — від Б. і О. Фараонів — 20.00 дол.
8. Надії Литвиненко — від Г.Шерей — 5.00 дол.

Управа УВАН у США сердечно дякує всім жертводавцям і буде вдячна за дальшу підтримку праці Академії.

Адреса Академії: TNE UKRAINIAN ACADEMY of Arts and Sciences in the U.S.Inc. 206 West 100th Street, New York, N. Y. 10025

З ДІЯЛЬНОСТИ ВИННИЧЕНКІВСЬКОЇ КОМІСІЇ УВАН

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД ЗБЕРЕЖЕННЯ, ОПРАЦЮВАННЯ І ВИДАННЯ СПАДЩИНИ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Список жертводавців ч. 21

Винниченківська комісія УВАН з приємністю й подякою повідомляє всіх своїх жертводавців і прихильників, що завдяки їхній жертвенній допомозі минулорічний ювілейний рік Володимира Винниченка пройшов більше ніж задовільно. Цю дату сторіччя В.Винниченка відзначено: кількома науковими конференціями, у яких взяли участь близько двох десятків науковців і дослідників, багатьма позитивними статтями, відгуками і звітами в усій українській демократичній пресі США Канади, Европи й Австралії, успішною виставою театрального колективу Лідії Крушельницької драми В.Винниченка „Чорна Пантера і Білий Ведмідь" та публікацією таких книжок: Григорій Костюк „Володимир Винниченко та його доба"; Семен Погорілий (покійний професор Манітобського університету)—„Неопубліковані романи В.Винниченка" і найголовніше—публікацією І-го тому „Щоденника" В.Винниченка.

Ця остання публікація багатотомова. Вона здійснюється при співпраці з Канадським Інститутом Українських Студій Альбертського університету в Едмонтоні. Крім виданого вже першого тому „Щоденника" в активному редакційному опрацюванні є 2-ий, 3-ій і 4-ий томи.

У дальшому пляні Комісії: 1) Видати англійською мовою окремим томом Аналів матеріяли Винниченківської наукової конференції; 2) Закінчити й видати „Аноговану бібліографію творчости В.Винниченка"; 3) Опрацювати дальші томи „Щоденника"; 4) Підготовити до друку збірник „Спогади сучасників про В.Винниченка".

На здійснення цих наших плянів, від свідомих українських патріотів у світі, за останній рік прийшли такі пожертви:

Від Комітету фонду Винниченка на Канаду (Вінніпеґ)—1000.00. Юрій Кравчук (Еріє, Пен.)—500.00. Олена Кобзей, Вінніпеґ, (у дев'яту річницю смерти незабутнього мужа Томи Кобзея)—300.00. Микола Громницький, Сан Франціско, (св. пам'яти Михайла Заруби)—300.00. Інж. Святослав Боженко (св. п. батька, проф. Бориса Олександровича Боженка)—250.00.

Д-р Марія Фішер-Слиж (св. п. стрийка о. Жигмонта Слижа, пароха в Югославії і Галичині, який помер в Коломиї, в червні 1981)—220.00.

По 100.00—Степан Мокрій (Вінніпеґ), Володимир Лисий (Міннеаполіс), д-р Теодор Костюк (Меріленд), д-р Іван Панчук, д-р Василь Гришко, пані Зінаїда Мацик, Ада Кулик (св. п. Наді Вовк-Камерон).

По 50.00—інж. Леонід Гусак, проф. Степан Процюк, проф. Ярослав Лешко, Ада Кулик, Галина Гувер, Петро С. Котляр (Томс Рівер), Сильвестер Пігуляк (Клівленд).

По 40.00—Олександер Скоп, Василина Зеркаль (св.п. батька інж. Сави Зеркаля).

По 30.00—Валентина Лімонченко, Варвара Бакало, Оксана Мартинець (св.п. інж. В.Богачевського), проф. Борис Глинський, Стефанія Гурко—29.63.

По 25.00—д-р Анатоль Лисий, д-р Йосип Оришкевич (Бруклин), Ольга і Петро Матула, Леся і Іван Гаєвський, Микола Шаблій, Віктор Андре, Марія Безпечна (Ніагара), д-р Віталій Богданів, проф. Дмитро Наливайко, Чорній Алла (в добру пам'ять інж. Сави Зеркаля), Юриняк Анатолій, проф. Петро Шинкар.

По 20.00—Федір Корсун, Андрій Дідик (Міннеаполіс) Наталія Орловська-Калікін, Євфросинія Літвінова, д-р Мирон Зарицький, Н.Закидальська (Торонто).

По 15.00—Сергій Євсевський, Твердохліб Ірина і Петро, д-р Дмитро Лепкий. Юрій Стефаник—12.87.

По 10.00—Іван Р. Костюк, д-р Ганна Пашковська, проф. Федір Гайовий, Констянтин Церкевич, Лідія Палій, Андрій Худяк, Галина Білоус, інж. Дам'ян Ґеча, Василь Василів, Олекса Розмай, П.Сіренко. Анатолій Гулак—5.25. Іван Кмета-Ічнявський —5.00.

Винниченківська комісія УВАН щиро дякує всім добродіям-жертводавцям і сподівається на дальшу щедру допомогу свідомої патріотичної української громади у світі. УВАН як наукова установа користується правом податкових пільг (Текс екземпт). Всі жертводавці на „Фонд Винниченка" мають право відраховувати суми своїх пожертв від податків.

Чеки просимо виписувати на The Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko)

Висилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc. 206 West 100-th St., New York, N.Y. 10025.

КРАЙОВА РАДА БОРОТЬБИ З ІНФЕКЦІЙНИМИ хворобами перестерегла населення, що З'єднані Стейти Америки стоять напередодні сезону грипи і різних інших хворб тісно пов'язаних з холодною погодою. Рада закликає населення поробити усі протизаходи, заки ще немає епідемії грипи. Президент цієї ради, д-р Ричард Дюма, заявив кореспондентам, що в минулому році від грипи і запалення легенів померло в ЗСА біля 70,000 осіб, переважно старших і тих, які недомагають на різні хвороби. На його думку це число можна б зменшити бодай на половину, якщо б американці своєчасно консультувались з лікарями і забезпечились різними застриками, з яких деякі є дуже ефективні і тривають три і більше років. В Америці, кажуть медичні спеціялісти, є 14 різних вакцин проти грипи різного типу. Д-р Джозеф Белланті заявив, що форма іммунізації є покищо одиноким протизаходом проти інфекційних недуг і не слід цього факту легковажити. Спеціялісти кажуть, що принаймні 50 мільйонів американців виставлені кожного сезону на загрозу захворювання інфекційною недугою.

Успіхи інж.-арх. Зоріяна Городиського

Інж.-арх. З. Городиський

Щоб запевнити високоякісний рівень будівельного знання і відповідальність,та забезпечити високу професійну кваліфікованість у галузі будівництва, існує відповідна інституція, яка пильнує це, а саме: Крайова академія управління будівельного кодексу (НАКА), заснована для цієї цілі. Щоби бути посвідченим професійним адміністратором будівельного кодексу цею ж інституцієі, відповідний кандидат, архітект або будівельний інженер мусить бути фахівцем, признаним стейтовою владою у стейті його посілости (реджістерд архітект), мати за собою щонайменше десять років успішної практики в конструкції будови і в будівельному праві.

За внесенням прохання до централі НАКА в Мек лін, Вірджінія, та після перевірки його кваліфікацій, кандидата допущено до тяжкого іспиту з трома розділами: будівнича конструкція будівниче право і адміністрація будівельних відділів. Склавши успішно іспит, кандидат стає уповноваженим і посвідченим професійним адміністратором будівельного кодексу з признанням в усіх стейтах Америки.

Це посвідчення уділяє йому право приймати службу адміністра будівельного права в будь-якому місті, бути дорадником у плянуванні будов і в будівельному праві архітектам, правникам, міським і муніципальним службовцям. Також признаним фахівцем, допущеним у судових справах цього роду фаху.

Інженер-архітект Зоріян Городиський відповів усім вимогам НАКА, з успіхом склав іспити та в червні цього року був посвідчений професійним адміністратором будівельного кодексу. Варто відмітити, що цей високий професійний ступінь посідають тільки три архітекти у стейті Огайо.

Інж.-арх. З. Городиський знаний українській громаді в Клівленді від молодечих днів численними прикрашеннями різноманітних українських сцен, вистав, академій, поминок тощо. Він — признаний архітект в Огайо від 1969 року і в тій каденції — голова Товариства Українських Інженерів в Огайо. Його будівельні проєкти включають: церковні, комерційні, індустріяльні, публічні та житлові будівлі. Від часу його професійної діяльности він був затруднений як головний архітект і комісіонер архітектури та заступник комісіонера будови Клівленду. Від 1978 року інж. Городиський є директором розвитку міста Ракі Ривер, Огайо, і в цій функції ввійшов у склад міської управи цього міста.

Інж.-архітект Городиський також знаний в будівельних колах Клівеленду з його викладів: „Сучасні проблеми урбаністики" у стейтовому університеті та „Історія конструкції і архітектури" в Клівлендському Інституті інженерії.

Б.Ч.

Відбувся З'їзд українських ветеринарних лікарів

В суботу і неділю, 10-го і 11-го жовтня, ц.р.,відбувся в Чикаґо, Іллиной, у приміщеннях готелю Голідей Інн шостий З'їзд українських ветеринарних лікарів у діяспорі, організований Об'єднанням Українських Ветеринарних Лікарів ЗСА і Канади, при участі понад 40 ветеринарних лікарів, гостей і представників українських організацій. З'їзд відзначив 30-річчя від часу відновлення у 1950 році на американському континенті цієї професійної організації, заснованої спершу в Мюнхені, Німеччина, у 1946 році.

Ветеринарні лікарі прибули на З'їзд у більшості із своїми дружинами, а то і дітьми, з різних сторін ЗСА і Канади. Були тут представники з стейтів: Аркенсо, Іллиной, Конектикат, Люізіяни, Міннесоти, Мичиґену, Ню Джерзі, Огайо, Пенсильванії, Північної Каролайни і Флориди, та з провінцій: Алберти, Манітоби і Саскачевану.

З'їзд відкрив голова ОУВЛ д-р Іван Рудавський, вітаючи присутніх. Він у вступному слові відмітив, що цей З'їзд не тільки відзначує 30-річчя існування цієї професійної організації, але і підкреслює вагоме значення її у світі, коли зважати, що такої організації наші колеґи — українські ветеринарні лікарі у поневоленій Україні не мають.

По привітанні голова з великим вдоволенням ствердив, що багато колеґ-учасників, не жаліючи часу, труду та грошових витрат прибули на З'їзд з далеких закутин ЗСА і Канади, щоб взяти участь в ньому, спільно зробити підсумки праці, успіхів чи невдач, виявити пошану до своєї професійної організації. На З'їзді група канадських ветлікарів порівняльно найбільш численно була заступлена. Д-р І.Рудавський закликав присутніх встанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять 25-ти членів ОУВЛ, які відійшли від нас назавжди від останнього з'їзду в 1971 році, залишаючи по собі світлу пам'ять, добрий приклад і слід своєї праці.

До почесної президії З'їзду запрошено д-рів В.Е.Голіяна, О. Сас-Яворського, Б. Ткачука і М. Небелюка. До ділової президії увійшли — д-р М.Гладишевський і д-р Р.Романович.

Вітали З'їзд і його учасників д-р Павло Пундій від Головної Управи і місцевого Іллинойського відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки та мґр Орест Городиський від ОбВУА. Письмові привіти наспіли від установ, колеґ і почесних членів — проф. С.Крашенінннікова, д-ра А.Архімовича і о. д-ра І.Чинченка.

Після вибору резолюційної комісії д-р Роман Барановський зреверував справу Альманаха ОУВЛ. Він повідомив, що видрукований матеріял є тепер у переплетні, яка не впоралася на час із роботою. Однак, привезені три комплекти „зіраксових" відбиток 356-сторінкової книжки дали змогу учасникам познайомитися з її змістом.

В пополудневих годинах відбулася наукова сесія, в якій виступали з доповідями у більшості молодші ветеринарні лікарі, які закінчили студії в Америці або в закордонних університетах. Доповідали: д-р Михайло Фединяк — „Функція щитовидної залози і репродукція", д-р Лариса Оленич — „Хірургія передньої схрещеної зв'язки (ліґаменту)", д-р О. Сас-Яворський — „Досліди у великих тварин у ділянці хірургії і стерилітету", д-р П. Пшик — „Офтальмологія малих тварин", д-р Іларіон Лушпинський — „Недуга серцевого м'язня у псів", д-р Юрій Рудавський — „Функції гематокриту", д-р Павло Сениця — „Парвовірус у псів", д-р Богдан Рудавський — „Хвороба серцевого черв'яка у псів". Крім того, доповіді надіслали: д-р С. Сабара — „Хвороба перегонових коней", д-р Євген Гіль — „Боротьба із слинівкою (епізоотік афте) у Західній гемісфері", і д-р Іван Куйдич — „Злоякісні опухи й імунітет". Координатором наукової сесії був д-р Богдан Рудавський.

Увечорі в суботу відбулася урочиста вечеря, на якій було чимало гостей, зокрема представників лікарського світу, адвокатів й інших. В офіційній частині виступали: д-р Р.Барановський, який подав підсумки діяльности ОУВЛ за 30 років існування в ЗСА; д-р В. Король, який поділився з присутніми цікавими рефлексіями з минулого; д-р В. Сас-Яворський говорив на тему 30 років у ЗСА.

У мистецькій частині виступали: піяністка Діяна Попович, фортепіянове сольо; д-р Іван Рудавський — із співом низки пісень при акомпаньяменті д-ра В.Касараби. Розвагова частина проходила під гаслом „Не забудь, не забудь юних днів, днів весни". Д-ра Р.Барановського наділено Грамотою почесного членства, а д-ра В.Петруну — Грамотою заслуги за працю для ОУВЛ впродовж довгих років на пості скарбника.

Під час З'їзду учасники мали нагоду оглянути виставку картин артистки-малярки Нелі Лощенко-Винярської. Для дружин колеґ була нагода оглянути місто під проводом Ірини Попович.

На другий день, у неділю, по поминальних Богослужбах у місцевих церквах за спокій душ померлих колеґ та по гостинному обіді для всіх учасників З'їзду, що його приготували місцеві дружини колеґ під проводом Е.Ястремської, відбулися загальні збори ОУВЛ, якими проводила президія у складі: д-р Р.Романович — голова,і д-р М.Гладишевський - секретар.

Після звітів вив'язалася жвава дискусія, у якій забирали голос багато учасників. Згодом обрано новий провід ОУВЛ, у склад якого увійшли: д-р П.Попович — голова, д-р М.Гладишевський — заступник голови і голова канадського Об'єднання УВЛікарів; д-р П. Остапчук — голова-елект; д-р М.Тимняк — секретар; д-р В.Петрина — скарбник; д-р І.Лушпинський, д-р Л. Оленич, д-р М.Фединяк і Б.Рудавський — члени. До Контрольної комісії увійшли: д-р І.Рудавський, д-р Б. Ткачук і д-р Я.Михайлович. Було схвалено резолюції, третьою точкою яких було ствердження участь у працях ОУВЛ молодої ґенерації українських ветеринарних лікарів, а ця нова і свіжа сила напевно розбудує цю професійну оргнізацію, перейме на себе провід і дальше ведення ОУВЛ, що запевнить тривале існування цієї єдиної української професійної ветеринарної організації у світі.

Після загальних зборів і спільної вечері відбулася товариська зустріч учасників і гостей, яка в дружній милій атмосфері затягнулася до пізньої ночі.

Цей з'їзд був дуже зорганізований і пройшов з успіхом. Повне признання належить Головній Управі ОУВЛ, особливо колишньому голові Іванові Рудавському, що присвятив силу-силенну часу, труду і грошей, щоб при співпраці місцевих колеґ зреалізувати цей задум. Щира гостинність, що її виявили місцеві колеґи для позамісцевих, заслуговує на особливе підкреслення, цим вони скріпили ще більше спільні взаємини товариські серед українських ветлікарів.

Д-р Роман Барановський

Учасгь українців у Міжнародному фестивалі в Кентоні

У днях 19-го та 20-го вересня відбувся вже шостий зчерги Міжнародний фестиваль у Кентоні, Огайо в якому брала участь і українська етнічна група.

Як і кожного року, фестиваль почався парадою етнічних груп, які йшли у національних строях зі своїм прапором попереду групи. За організування паради нашої групи, як і в минулому році, була відповідальна Христина Кендрик, чоловік якої Стефан та Христина Анстад у національних убраннях їхали верхи на конях.

Під час фестивалів ми маємо такі відділи: український мистецько-виставковий павільйон, мистецьку частину, станок писання писанок та кухню.

Цього року в мистецько-виставковому павільйоні панував дух нашого Великодня: показано святкові звичаї та традиції та пояснювано відвідувачам про свячення пасок. Довкруги церкви, чекаючи на посвячення пасок, стояли ляльки з кошиками в руках, зодягнені в народні строї зі всіх земель України. А тому що церковця була гуцульська, то й ляльок було більше в гуцульській ноші, що її стилево та по-мистецькому виконали: Ю.Білецька, О.Мартинюк з Акрону, О. та Л. Музички з Кентону. По-мистецькому зроблена церква була реплікою церков дерев'яної архітектури, яка широко використовувалася в горах Карпатах. Зробив її Василь Ільчишин із Парми, Огайо, витративши на неї 2,000 годин праці. Вона приваблювала багатьох глядачів.

На головній стіні в павільйоні висіла ікона Божої Матері, яку вирізьбив з дерева, а потім помалював покійний вже мистець Юліян Волянюк. Недалеко від цієї ікони висіла картина дерев'яної церкви, біля якої дівчата в національній ноші виводили гагілки. На іншій стіні висіла намальована велика писанка. Ці дві речі зробив наш кентонський мистець Богдан Маланій. Попереду павільйону під склом лежали писанки, по-мистецькому розмальовані Тетяною Сілецькою з Лорейну, Огайо. Поруч — інші мистецькі експонати, виконавці яких не бажали подати свої прізвища.

На мистецькій виставці показували наші великодні звичаї та традиції, якими кожного року захоплюються відвідувачі. Недалеко від нашого павільйону на естраді, де представники різних національностей показували щось унікальне, молода Линда Пацула, показала писання писанок. Дуже гарну паску, яка прикрашувала наш павільйон, спекла Анастасія Жабінська.

У мистецькому павільйоні на протязі двох днів працювали й давали пояснення Лариса Музичка, Галина Прищепа, Орися Панасюк, Василь Коцюруба та Анна Печенюк.

Після паради публіка підкріпилася у павільйонах з харчами, серед яких своєю привабливістю, гарним написом в національних кольорах та навколо обвитим вишиваним рушником пишався український павільйон. Його обслуговувало жіноцтво в національній ноші. Завдяки нашому жіноцтву, яке своєю тяжкою працею в кухні, а потім продажем страв та печива у кухонному павільйоні здобуває фонди, ми можемо покрити не тільки видатки, зв'язанні з фестивалем, але іще й приділити гроші на добродійні цілі.

У минулих роках ми дали пожертви на українських дітей-сиріт в Бразилії, на дітей дисидентів в Україні, для направи кухні при УК Церкві, на закуп книг про Україну англійською мовою, які подарували для бібліотек при університетах.

Цього року, як було домовлено весь чистий прихід піде на місцеву УКЦеркву, яка має малу кількість парохіян, але великі видатки на її утримання і знаходиться у скрутному фінансовому стані. Для цього трудилися такі особи: М.Бабич, голова кухонного комітету, Надія Іваницька, А.Боса, А.Жабінська, А.Скубяк, Я. Харліковська, Л.Маланій, М.Волощук, С.Зварун, К. Пацула, Н.Процик, Джозефін Микитяк, С.Стрихальська, М.Демчишина, А.Григорчук, М.Допілка, А.Содук, М.Опришко, Е.Бура, А.Гаврилюк, М.Томашівська, А.Максим, Є.Мельник, В.Глинська, К.Сайтерідіс, Л.Спурріер, К.Фур, М.Бандурка, К. Максим, М.Боса, О.Метьюс, Т.Ганзалес. Крім жіноцтва, в цьому павільйоні працювали ще чоловіки, які виконували почерзі функції скарбників та допоміжної сили: Іван Іваницький, Петро Бабич та Теодор Микитяк.

Завдяки нашому жертвенному громадянству, яке цього року склало пожертви на український фестивальний комітет, ми змогли заплатити за видатки, зв'язані з фестивалем.

У суботу в 7-ій годині вечора виступив танцювальний ансамбль „Верховина" з Акрону, Огайо, під керівництвом Орисі Цибик. Ансамбль складається із танцюристів різного віку. З бігом часу як молоді,так і старші танцюристи все більше удосконалюють своє танцювальне мистецтво та приносять велике задоволення публіці, яка нагороджує їх щедрими оплесками. Керівниця ансамблю за недовгий час його існування, показала добрі наслідки своєї праці, а разом з тим свої здібності.

В неділю о 3-ій годині пополудні публіка мала нагоду побачити гостинний виступ ансамблю „Каштан" з Пітсбургу, Па., під керівництвом відомого хореографа та інструктора українського народного балету Маркіяна Комічака, який не в одному ансамблі писувався своїми сольовими виступами,про що читачі мали нагоду довідатися з преси. Він гідний послідовник свого вчителя, корифея українського народного балету Василя Авраменка.

Цей ансамбль також складається з танцюристів різного віку, починаючи від дітей шкільного віку й закінчуючи на ґрадуантах університетів. Танцюристи були поділені на групи і коли одна група закінчувала свій виступ й вибігала за лаштунки сцени, то відразу з подивуґідною швидкістю появлялася на сцені наступна група, чи хтось зі співаків: сольо, дует чи тріо. Затримки не було ніякої й це публіці дуже подобалося. В останньому танці, брав участь весь ансамбль у своїх чудових національних строях.

Хоч наша громада й невелика, але коли є бажання громадян попрацювати для користи української справи серед інших національностей, тоді й праця дає добрі наслідки. Не можна поминути мовчанкою Галину Прищепу, представницю від нашого комітету до Міжнародного фестивального комітету, яка на протязі декількох місяців була на засіданнях цього комітету та тримала зв'язок поміж ним і українським комітетом. Багато праці вклали й інші особи: секретар комітету Іван Іваницький, він же і зв'язковий поміж головою нашого міста і громадою; інж. Петро Прищепа, Орися Панасюк, Степан Гаврилюк, Василь Коцюруба, референт мистецько-виставкового відділу, разом зі своїми синами й інші. Голова комітету Лариса Музичка ще довго перед фестивалем, на весні ц.р., випробувала свій задум — показати українські великодні традиції американському довкіллю. Для цього вона самостійно влаштувала виставку в одному із місцевих банків, за яку згодом отримала листи подяки і признання від посадника міста Стенлі Кмика та багатьох громадян. Пізніше з великим успіхом використала це в нашому павільйоні на фестивалі. Чимало праці вклала Л.Музичка у влаштування виставки, не шкодуючи ні часу, ні труду. Використовуючи свої зв'язки, вона їздила до різних міст, щоб дістати для виставки нові й унікальні речі, а деякі по-мистецькому зробила сама.

До успішної участи українців у фестивалі спричинилися, — кожний по своїх можливостях та здібностях — численні члени місцевої української громади.

Анна Печенюк
референт преси

Слово — зброя...

(Продовження зі стор. 2)

Все інше у нас — тимчасово.
І поки не скорене слово,
Надія на волю жива.

На вас вся надія, лицарі слова,
Ті, що працюють без нагород.
Пишіть,
говоріть,
щоб не згинула мова,
Щоб не пропав український народ. (Стор. 249)

Для слова Ганна Черінь відводить почесне місце, бо „Слово-початок — життя джерело" (стор. 248). У ньому криється незбагненна сила, що приводить справжніх мистців до прямої відсічі ворогові засобами мистецтва. Проникливе й щире поетичне слово завжди знаходить шлях до сердець людей різних поколінь. І так, слово поетки слугує її мислі, виявляє її ідейно-естетичні концепції, поглиблює її творчість. Воно робить цю творчість свіжою, притягаючою, динамічною.

Багато нового вносять слова в роман Ганни Черінь, бо слова є різні:

Є слова — співучі синиці,
І навіть — слова-солов'ї.
Є слова — як гострі ножі —
І слова, як тепленька водичка,
Застояна довго в діжі.

Є слова, що лишають рани,
Сіллю зранене серце троять.
Є слова, як вогонь божевіль,
І нестерпні, і гострі, як біль,
Та, на щастя,
як ліки бальзами,
Є слова, що чудесно гоять —
Повні ласки, слова лебедині,
Всемогутні слова — оборонці,
Що життя повертають людині,
І правду,
і небо,
і сонце.

Є слова із проміння прядені,
Є слова — у чужого вкрадені.
Є слова — ніби крякають ворони,
Є слова у сухотах заморені...
Слова,
слова,
слова...
Тих самих не знайдете два. (Стор. 17)

Ці слова показують красу української мови та вказують на її нерозривний зв'язок з народними прагненнями і народним світоглядом. На цьому широкому тлі виростають характери героїв роману — поета Миколи та співачки Галі. Зростає революційне, творче й оновлююче значення твору, в якому з'являються шляхи до кращого майбутнього, зокрема, коли поетка свідомо вибирає одне єдине,

Слово горде, орлине,
Що з серця до серця лине.
Співуче,
Квітуче,
Болюче...
найкраще із слів —
УКРАЇНА. (Стор. 151)

Роман „Слова" не складний ні своїм змістом, ані формою, але зате змістовний. На кожному кроці привертає увагу читача крилате слово поетки. Роман справляє добре враження, бо написаний з глибоким знанням умов життя в Україні й на засланні. Він дає також коротку, але вичерпну історію ненського народу (34 розділ). Поетка нічого нам тут не нав'язує, усе подано вміло згідно з вимогами сюжету. Її засоби образности також суворо підпорядковані головній ідеї. У творі майже немає слів невтральних, поетка користується синонімікою рідної мови й вибирає слова, що несуть великий заряд почуття та широкі відтінки значення.

Закінчуючи огляд твору Ганни Черінь, хочемо сказати, що як сам задум створення роману в віршах, так і його реалізацію слід щиро вітати.

Німецький...

(Продовження зі стор. 2-ої)

після „демонстрації миру" в Бонні, яка, як сказано вище мала спокійний перебіг. Цю статтю коментатор Кляус Бессер написав у формі уявного відкритого листа Брежнєва до „демонстрантів миру" в Бонні 10-го жовтня ц. р. У листі є заголовок „Ви добре попрацювали" і зміст його такий, що не вимагає жадних коментарів. Ось він:

„Нехай спокій буде з вами! Совєтський Союз після доби відпруження розпочав тепер добу миру.

Цей мир може бути забезпечений тільки армією трудящих комуністів у всьому світі. Тому наші збросння є необхідні: вони служать виключно мирові.

Ви це добре збагнули, товариші, а тому ви заатакували насамперед шкідливе дозброєння НАТО, яке змушує нас з року на рік збільшувати наші видатки на оборону.

Наша офензива зветься тепер „мир". Чого ми потребуємо — і це ви збагнули — це міцний рух проти американців, проти їхнього, зміряючого до війни, імперіялізму і колоніялізму".

Щойно тоді, коли американці зречуться своєї „невірної" колонії, що зветься „Европою" лише тоді зможе нарешті соціялізм здійснитися також у Західній Европі. Щойно тоді зможемо ми, товариші, також рушитися, бо ви покличете нас на допомогу, як це сталося в Афганістані.

Уже тепер ви подбали, товариші, щоб новий рух миру став загальновідомий. Ваш великий поет і власник нобелівської нагороди Гайнріх Биль (мова про поета лівих переконань — прим. перекладача) іде разом з вами, як також член Президії соціялістичної партії Епплер. Хоч такі люди в нас також сиділи б у ГУЛагу, але на Заході вони для нас дуже побажані, як, за словами Леніна, „корисні ідоти", без допомоги яких ми нічого не можемо вдіяти на Заході.

Тому ми вдячні всім цим людям з великими іменами: Епплерові, колишньому посадникові Західнього Берліну Альберцові, поетові Билеві та іншим славним мужам, які допомогли нам після відпруження зробити тепер мир політичною темою дня.

Рух миру потребує мати не лише маси, але потребує також осіб з іменами, міцних коней, які тягли б воза, в якому сидять люди, що не помічають, куди цей віз котиться.

Тому я хочу на цьому місці подякувати також тим тихим співробітникам КҐБ, які тяжкою і дріб'язковою працею приготовили духовий ґрунт для антиамериканізму. Ці співробітники КҐБ, діючи за кулісами, спромоглися створити великі групи утопістів, які в кав'ярнях Заходу мріють про перемогу соціялізму.

Треба завжди повторювати: хто хоче миру, мусить за нього боротися; тому в державах Варшавського пакту ніхто не має права відмовлятися від військової служби. Це проблема, над якою хай собі ламають голови армії на Заході. Тільки ми захищаємо мир у всьому світі. Але імперіялізм, що панує на Заході, бажає викликати війну.

Дякую також за знамениту організованість в Бонні: дуже мило було зі сторони цього міста допустити демонстрацію, яку ми зорганізували. І ми були тими, які подбали про те,щоб усе пройшло з такою дисципліною.

В очах суспільства не можуть бути комуністи змішувані з ворохобниками і грабіжниками. Ми, комуністи, виписали на наших прапорах: дисципліна, послух і порядок.

Якщо є докази, що новий „Рух миру" є інспірований нами, то ці докази — це велика дисципліна,яка вирізнює цей рух. Соціялізм може бути зреалізований також у Західній Европі лише при додержанні безоглядного порядку.

Нехай спокій буде з вами, товариші! Працюйте і далі так само, я вам дякую! Ваш Леонід Брежнєв."

У такій формі написав свій коментар автор із зазначеної вгорі німецької газети. Вкінці автор додає, що він певен в тому, що такого листа міг би написати Брежнєв. Повторюємо: наш коментар — зайвий.

Ст. Кетеринс у 90-ліття поселення українців у Канаді

За початок святкування 90-ліття поселення українців у Канаді треба уважати велику параду в Ст. Кетеринс у зв'язку з „Виноградним фестивалем" 26-го вересня, бо в тій параді взяли участь українці з парадним возом, який своїми декораціями і людьми віддзеркалював 90 років поселення тут.

Великий напис „90 років поселення" жовтими літерами на синьому тлі, хата під солом'яною стріхою, церква і особи—хлібороб, гірник, будівничий залізниці, учений і студенти, вказували на етапи розвитку українців і їх заняття. Цей віз справляв позитивне враження на глядачів, а будували його студенти і студентки під наглядом культосвітнього референта Н.Лужби.

Завершенням святкувань був бенкет з мистецькою програмою в неділю, 11-го жовтня, в Українському Чорноморському Домі. Програму започаткував Петро Крочак грою на фортепіяні канадського славня; голова місцевого Відділу Комітету Українців Канади О.Гаврилишин відкрив свято коротким привітанням, підкреслюючи важливість свята. Далі вели програму Н.Чорненька та Е. Снігур.

По молитві і обіді господар свята покликав до слова привіту посадника міста Р.Адамса, який щиро висловився про українську спільноту і про вклад українців у розвиток Канади. Короткий привіт висловив також голова провінційної Ради КУК д-р П.Глібович. Письмові привіти надійшли від провідника консервативної партії Дж. Кларка, від міністра енергії провінційного уряду Б.Велша, посла до сойму Дж. Брадлей і від місцевих організацій--УНО, ЛВУ і ЛУКЖ.

В мистецькій частині виступив ансамбль бандуристів „Кобзарі" під керівництвом Оксани Метулинської, що виконав три пісні, чим розважив і відповідно настроїв присутніх. За бандуристами виступив танцювальний ансамбль „Дунай", що його веде успішно і з талантом вже майже 15 років хореограф Орест Самець.

Центральною точкою програми була доповідь сенатора Павла Юзика, яку прочитав мґр Борис Сірський, секретар сенатора, бо сам сенатор мусів виїхати поза Канаду. Читання доповіді настільки подобалося зібраним, що вони крім рясних оплесків вшанували мґра Б.Сірського повстанням з місць.

На концерті виступав також відомий у Канаді квартет „Верховина" під проводом Олени Глібович, після чого наступило довге обділювання почесними грамотами приблизно коло 90-ти осіб, хоча із-за різних причин багато з них, що мали отримати грамоту,не прийшли на те свято. Річ ясна, що є різні вислови невдоволення із-за ключа, за яким розділювано ці грамоти, але це було до предбачення: годі вдоволити всіх.

На закінчення ще раз виступили соловейки „Верховини" і заступник голови Управи Відділу КУК Федір Ткаченко. Він подякував всім, хто причинився до успішного переведення святкувань, зокрема культосвітньому референтові, членам Управи, мґр Б.Сірському, д-рові П.Глібовичеві, мистецьким ансамблям і всім присутнім, які взяли участь у святкуванні.

Співом „Ще не вмерла Україна" закінчено це свято.

К.Фіцик

Новий вклад у медицину д-ра О.Фурди

Д-р Олександер Фурда, доктор медицини по спеціяльності клінічної патології і біохемії, навчався у Мишиґенському університеті в Ленсінґу і стейтовому університеті Вейн у Дітройті. Нова метода викриття вчасних проявів таких хворіб, як пістряк, серцеві недуги та інші, яку він винайшов і далі удосконалює, — це зовсім новий вклад у медицину. Приватну практику веде він вісім років, а недавно відкрив нову модерну лябораторію. Д-р О.Фурда, син Филимона і Михайлини Фурдів, родом з Підгаєччини, свідомих українських патріотів, вірних своїм традиціям та українській Церкві.

Дружина Олександра Зою — закінчила Мишиґенський стейтовий університет з економічної адміністрації і провадить адміністрацію нової лябораторії. Вони мають дочку Катерину, яка недавно закінчила Мишиґен університет з економічної адміністрації. З нагоди побудови нової лябораторії родина Фурдів вирішила посвятити її, запросивши родину та приятелів на це небуденне свято. При співучасті дочки Марії і зятя Михайла Сороки, о. ігумена Бернарда Панчука, ЧСВВ, та Ярослава Дужого влаштовано посвячення 6-го вересня ц.р. о год 11 перед полуднем. Посвячення завершив Владика Іннокентій Лотоцький, єпископ чикаґської епархії, у сослужінні о.ігумена Панчука, ЧСВВ, пароха церкви НЗП ДМ в Гемтремку, Миш., і о. Дмитрія Височанського, ЧСВВ, співаною Службою Божою. Владика Іннокентій, як звичайно, у глибокій і змістовній проповіді висловив признання і подив за осяги д-ра Олександра Фурди і поблагословив нову лябораторію.

Опісля присутні, рідні та запрошені гості знайомились при коктейлі. На дворі під шатром до прекрасно заставлених столів господарі попросили понад 150 осіб на обід. Владика Іннокентій поблагословив трапезу. Отець Б.Панчук поґратулював д-рові Фурді та його дружині за їхні успіхи по-українському і по-англійському, як також і їхнім батькам, підніс на їх честь многоліттсвія та представив головний стіл.

Під вмілим проводом господаря о.Бернарда Панчука програма пройшла дуже вдало. Підписаний, єдиний промовець, у короткому слові висловив радість нашої української громади д-рові О.Фурді та його найближчим за їхні успіхи і побажав, щоб вони розбудували лябораторію до найвищого рівня, щоб весь світ про неї знав.

Господар обіду представив Сестер Василіянок і Сестер Служебниць із Гемтремку і Віндзору, Канада, та інших гостей.

Під час обіду пригравав на акордеоні українські мелодії Т.Соколовський. Після обіду автор на прохання подружжя Фурдів проспівав „Ясени", а пісню „Рідна мати моя" присвятив д-рові Олександрові і його родині. Опісля — ще кілька пісень, які присутні підхопили з великим ентузіязмом. Грімким многоліттсвієм Владиці Іннокентієві присутні висловили свою любов і відданість. Гості ґуторили у приємній атмосфері ще довго після обіду.

Ярослав Дужий

Стоять (зліва): д-р Олександер Фурда, його дружина Зоя, дочка Катерина, єпископ Іннокентій Лотоцький, мати д-ра Олександра Михайлина і батько Филимон Фурда.

Ювілейне свято в Йонкерсі

В суботу, 17-го жовтня ц. р., в залі Дому СУМ-А українська громада Йонкерсу урочистим бенкетом відзначила 30-річчя діяльности 11-го Відділу ООЧСУ і Осередку СУМ ім. 30-го Червня в Йонкерсі. Ювілейний комітет, очолений Мирославом Футалою, вже з весни розпочав приготування. Серед запрошених численних гостей були священики, представники місцевих українських організацій, сусідніх відділів ООЧСУ та осередків СУМ. На бенкет завітали посадник Джералд Лор, сенатор стейту Джан Флин з дружиною та представники повітового уряду.

Після відкриття і слова голови Ювілейного комітету о. декан Петро Федорчук, парох Церкви св. Михаїла в Йонкерсі, провів молитву та благословив трапезу. Тостмайстрами бенкету були Мирослав Климко і Наталя Невмержицька, які представили почесних гостей та вели дальшу програму.

По святковому удекорована велика заля Дому СУМ-А була вщерть заповнена старшими громадянами і молоддю, що засіли за гарно прибраними для вечері столами. Офіційну частину започаткували виступи голів центральних та місцевих організацій: від головної Управи ООЧСУ слово виголосив голова Лев Футала, від Центральної Управи СУМ — голова мґр Євген Гановський, від Крайової Управи СУМ промовляв голова д-р Аскольд Лозинський, від місцевого Відділу УККА — голова Микола Сидор.

Голова 11-го Відділу ООЧСУ ювілята Богдан Вітюк у своєму виступі підкреслив основні моменти довголітньої праці Відділу — політичну та суспільно-громадську діяльність, як доповіді, відзначення національних свят, акції в обороні Нескорених, а в перших роках заснування заходи у придбанні власного Дому і пізніше активну участь у його побудові, відкриття кредитівки, яка успішно розвивається, і заснування Відділу УККА.

З нагоди ювілею був телефонічний привіт від губернатора стейту Гю Кері; письмені привіти надійшли від Владики Василя Лостена, сенатора Альфонса Д'Амато, конґресменів Ричарда Отінджера і Пітера Пайзе-

(Продовження на ст. 8)

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього МУЖА

бл. п. Проф. Інженера
МАКАРА КАПЛИСТОГО

МАЙОРА АРМІЇ УНР
буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в неділю, 8 листопада 1981 р., о год. 12-ій дня
в церкві Христа Царя у Філядельфії, Па.

Родину, Приятелів і Знайомих прошу згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина — МАРІЯ

Вшановуючи пам'ять Покійного складаю:

100 дол. — на Українську Вільну Академію Наук у США
100 дол. — на Фонд Катедр Українознавства — Гарвард
100 дол. — на Український Технічно-Господарський Інститут — Мюнхен

7-ий Курінь УСП і 18-ий Курінь УПС „Чота Крилатих"

ділиться із своїми Членами та цілою Пластовою Громадою сумною вісткою, що дня 27-го жовтня 1981 року, в Пармі, Огайо, ненадійно, на 44-му році життя відійшов на Вічну ватру

пластун сеніор довір'я

бл. п.

ОСИП ТОПОРОВИЧ

КУРІННИЙ 18-го КУРЕНЯ УПС „ЧОТА КРИЛАТИХ" ТА ДОВГОЛІТНІЙ ПЛАСТОВИЙ ВИХОВНИК.

ПОХОРОНИ відбулися в суботу, 31-го жовтня 1981 р. із церкви св. Йосафата на цвинтар свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині складаємо наші щирі співчуття.

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з Хористами й Українським Громадянством, що 26-го жовтня 1981 року у Ню Йорку, несподівано, відійшла у Вічність, наша довголітня ХОРИСТКА-СОЛІСТКА

св. п.

АННА ІЛЕВИЧ-ДЕРЛИЦЯ

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Дочці і Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Управа і Членство Хору „ДУМКА"

Міжнародна...

(Продовження зі стор. 4-ої)

вилетів і сербо-лужичан... Папа приходить, щоб говорити попри цілу Церкву, Европу і світ, про ті часто призабуті народи. Приходить він, щоб усі ті народи і племена, разом зі своїм народом, пригорнути до серця Церкви".

Коли зважити сьогоднішній дивний поділ Европи під оглядом політичним, бачиться виразно, що мова тут про СхіднюЕвропу, замешкану в більшості слов'янами, і сьогодні духово, політично, економічно і культурно відгороджену від решти цього першого християнського континенту. Церква хоче обняти всіх, бо всі народи Европи належали колись до одної Христової і Апостольської Церкви.

Врешті третя думка Папи неначе зсумування попередніх: „Европа, яка впродовж своєї історії багато разів була поділена; Европа, яку при кінці першої половини цього століття трагічно поділила жахлива світова війна; Европа, яка серед своїх сучасних, постійно триваючих поділів устроєвих, ідеологічних, економічно-політичних не може перестати шукати своєї основної єдности, мусить повернутись до християнства.

Не зважаючи на різні традиції, які виникають на европейському терені між його східньою і західньою частиною, — це чеїйже те саме християнство, що походить від того самого, одного Христа, що прийняло те саме слово Боже, пов'язане з тими самими дванадцятьма апостолами. Воно, те християнство, власне лежить в корені історії Европи. Воно формує свою духову генеалогію-родовід. Християнство мусить наново взяти свою участь у формуванні духовної єдности Европи. Самі чинники-рації економічні і політичні її не уформують. Треба нам ступити глибше: до раційчинників етичних".

Ясна думка. Европа зубожіла духово, розтерзана політичними подіями й убогими ідеологіями в погоні за добробутом, який ніяк не слухає законів економіки, створених на математичних і біржевих калькуляціях. Потрібні закони, створені Богом для людини, потрібний закон Божий. Тому й організатори „Кольоквіюму" поставили тему для своєї призадуми — спільні християнські коріння народів Европи.

„Кольоквіюм" добре зорганізований і приготований, він видав свою програму в чотирьох мовах — по-італійськи, по-польськи, по-французьки і по-англійськи. Видання люксусове. Покликаний почесний комітет із чотирнадцятьма кардиналами (між ними наш Блаженніший), архиєпископами (між ними Коадютор Блаженнішого Владика Мирослав Любачівський), єпископами (між ними Владика Платон Корниляк) і мирянами.

Відкриття „Кольоквіюму" — у вівторок, 3-го листопада, доповіддю на тему „Духова єдність Европи" професора Познанського університету, Ярослава Пелікана, професора Єйлського університету.

Один день (6-го листопада) посвячений темі Християнство і марксизм — виклик (проф. Л. Колаковський і Й. Тішнер — обидва поляки). Зкінчується „Кольоквіюм" цікавою темою „Перспективи спільної акції для єдности в плюралізмі".

Як кожна модерна конференція, має „Кольоквіюм" „творчі гуртки" („воркшапс"). Їх дванадцять: історичний аспект, філософська думка, богословська думка, релігійне життя — літургія — духовість, народна релігійність, нові антропології, мистецтво, література, правні інституції, Церква — нарід — держава, суспільна думка і дія — людські права, свідомість єдности Европи.

Програма подає докладно хід праці в „творчих гуртках" за такою схемою: погляд історичний на питання (як воно було?), погляд на питання в сучасності (як у дійсності справа виглядає тепер?), впливи зі Заходу, вклад слов'янських народів, які можливості на майбутнє (як могла б порушена справа виглядати у майбутньому?

В поодиноких „творчих гуртках" зголосили свої праці науковці з різних країв світу. З українських науковців беруть участь такі особи: о. архимандрит Любомир Гузар в гуртку „Богословська думка"; Сестра Софія Сеник, ЧСВВ, в гуртку „Народна релігійність"; о. Софрон Мудрий, ЧСВВ, — в гуртку „Правні інституції"; проф. Б. Боцюрків у гуртку „Свідомість єдности Европи".

Теми їхніх праць: „Українська еклезіяльна думка" (о. Л. Гузар); „Манастирське життя в Україні і його вплив на нарід" (Сестра Софія, ЧСВВ); „Деякі питання церковного публічного права у відношенні до українського народу") о. С. Мудрий, ЧСВВ); „Київська Русь і єдність Европи" (проф. Б. Боцюрків).

Найбільш активну участь беруть у працях „Кольоквіюму" ініціятори його — поляки. На 186 зголошених доповідей 81 доповідь належить польським науковцям

І. Музичка

Ювілейне...

(Продовження зі стор. 7)

ра. З усними привітами виступали представники великої кількости організацій місцевих і позамісцевих.

Щирими оплесками зустріли присутні американських достойників — Альфреда Дел Белло, голову повіту Вестчестер, який видав проклямацію на честь обох організацій — ООЧСУ і СУМ з нагоди ювілею; посадника Йонкерсу — Джералда Лора, що після привіту відчитав видану ним проклямацію, в якій день ювілею проголошено — „Днем ООЧСУ і СУМ в Йонкерсі".

Від Молодечої Ради повіту Вестчестер з привітом виступив Еліот Далримпел, даючи велике признання сумівській молоді Йонкерсу за культурно-виховну працю, особливо за мистецькі виступи на річних фестивалах Вестчестеру.

Сенатор стейту Джан Флин, відомий з давньої прихильности до української громади, у своєму слові підкреслив поважний вклад українців у культурне і громадське життя Йонкерсу і наголосив велике значення сумівської виховної праці з молоддю.

Голова Осередку СУМ ім. 30-го Червня інж. Михайло Бурчак у ювілейній промові докладно насвітлив 30-річну діяльність Осередку, спрямовану на виховання дітей і молоді в дусі збереження української духовости, плекання національної ідеї, віри в Бога і в майбутнє нашого народу.

По закінченні виступів голова Михайло Бурчак вручив грамоти визначним членам Осередку і не-членам прихильникам за їхній вклад праці, а голова Крайової Управи СУМ д-р Аскольд Лозинський вручив грамоти тим, які працюють від початку заснування Осередку, а також відзнаки ступенів виховникам юнацтва.

З нагоди 30-річчя Осередок СУМ-А видав гарно оформлену Ювілейну книгу (редактор Дмитро Мотрук) з цікавими статтями і 30-річною хронікою праці Осередку та численними світлинами, які ілюструють його багатогранну діяльність від початків заснування.

В мистецькій частині бенкету з успіхом виступала з трьома танцями танцювальна група старшого юнацтва „Карпати", під керівництвом довголітнього хореографа Володимира Уздейчука. Співачка Ню Йорк Ситі Опери сопрано Світлана Вожаківська-Тонкошкур прегарно виконала дві арії з опери „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського, арію з опери „Назар Стодоля" Данькевича, народну пісню в обробці Ревуцького та композицію С. Вожаківського на слова повстанської пісні. Акомпаньював співачці Юджін Папай.

Новостворений мішаний хор при Осередку СУМ у Йонкерсі під дириґентурою Оксани Ференц-Макаренко виступав уперше і слухачі прийняли його дуже тепло. Хор проспівав дві композиції: Р. Степаняка, А. Гнатишина, та народну пісню. Успішний виступ хору — це велика заслуга молодої талановитої дириґентки Оксани Ференц-Макаренко і треба сподіватися, що цей сумівський хор буде існувати і розвиватися далі.

Під час вечері і після закінчення її до танців приграв юнацький чотириособовий ансамбль „Буря".

Ювілейний бенкет закінчено молитвою, яку провів о. Іван Терлецький, колишній сумівець Осередку, а всі присутні проспівали „Боже, вислухай благання".

Наталя Невмержицька

В Сиракюзах відзначено роковини Акту з 30-го червня

Українська громада міста Сиракюзи, Н.Й., гідно й величаво відзначила 40-ліття Акту відновлення Української Держави, що сталося у Львові 30-го червня 1941 року.

З метою підготовки відзначення цього ювілею заздалегідь створився ювілейний комітет, що його спонзорував УККА, а очолював проф. Іван Гвозда. Щоб розподілити працю, комітет був поділений на секції, що працювали під таким проводом: секція зовнішніх зв'язків - мґр Зиновій Карпишин, пропаґанди - Микола Павлів, бенкетова - Микола Ґоджак, програмова - Павло Ткач.

Святочна програма відбулася в неділю, 11-го жовтня ц.р., у місцевому Українському Народному Домі. На головного промовця комітет запросив голову Українського Державного правління Ярослава Стецька.

Ярослав і Слава Стецьки прилетіли до Сиракюзів уже в суботу. На леовищі привітав їх голова ювілейного комітету із групою громадян міста, а діти - Данилко Голь, Яруся і Оксанка Дупляк та Леся Луцишин - обдарували гостей квітами.

У неділю, перед бенкетом, в одній із заль Народнього Дому відбулася зустріч - коктейль із запрошеними гістьми з американського політичного світу. Тут теж відбулося вже третє з черги інтерв'ю Я. і С. Стецьків із місцевою американською пресою.

Бенкет почався при вщерть виповненій залі, на якій було чимало українців із сусідніх міст. Його попередило внесення на залю прапорів місцевих організацій, що добре гармонізувало з повагою хвилин. На сцені звертала на себе увагу відповідна до історичної події декорація.

Після відспівання американського та українського гимнів і молитви о. Степана Фабригаса, свято відкрив д-р Гвозда. У своєму короткому слові в обох мовах він підкреслив загальне значення Акту 30-го червня, а відтак передав ведення бенкетом майстрові церемонії - проф. д-рові Миколі Богатюкові.

Д-р М. Богатюк представив запрошених гостей. Між ними були конґресмен Джордж Вортлі з дружиною, посадник Лі Алекзендер, Берні Магоні і Ніколяс Пірро - члени повітової леґіслятури, Ед Новаковські - член міської ради, Мелвин Зиммер - члени стейтової леґіслятури. Були присутні також представники латишів, литовців, мадярів і поляків.

У своєму слові конгресмен Дж. Вортлі м. ін. сказав: „Ваш національний гимн чудовий. Ви горді люди і ви розумієте волю. Поздоровляю вас зі сороколіттям проголошення відновлення української держави. Ви чудові люди!"

У дальшій програмі документ проголошення відновлення Української Держави українською мовою відчитала Маруся Луцак, англійською - Іван Гвозда. З черги читалися пастирські листи ієрархів українських Церков з нагоди Акту 30-го червня. Ігор Ґоджак читав пастирський лист Митрополита Кир Андрея, а Маруся Качмар - послання Архиєпископа Полікарпа.

У своєму слові посадник Лі Алекзендер привітав Я. Стецька і його „фирст лейді", а відтак передав йому символічний ключ і почесне громадянство міста. Далі посадник особисто відчитав свою проклямацію з нагоди ювілею, вітався з Я. і С. Стецьками, а всі присутні піднесли гостям з Европи тост за здоров'я. „Бережіте мрію про вільну Україну все живою. Я гордий, що ви так чудово говорите українською мовою", - говорив на закінчення Лі Алекзендер.

Головним промовцем на бенкеті був Я. Стецько, якого присутні привітали вставанням з місць. У своєму слові він вказав на важлислові він вказав на історичну важливість Акту 30-го червня, на обставини, серед яких він був проголошений і наслідки проголошення.

У мистецькій частині присутні оплескували виступ тріо „Соловейки" з Філядельфії під керівництвом проф. Зої Маркович. Тріо виконало чотири пісні. Співав також місцевий чоловічий хор „Сурма" під керівництвом мґр Марусі Качмар. Хор виконав три пісні. На сцені полисувались також танцювальна група СУМ-А, що працює під керівництвом Петра Луцишина.

Після мистецької частини відчитано проклямації з нагоди нинішнього ювілею: від старости повіту Джана Молроя прочитав Йосип Гучко, від губернатору стейту Гю Керрі прочитала Ганя Луцишин.

З одушевленням зустріли присутні привітання з нагоди ювілею, надіслане організаторам свята від Патріярха Йосифа Сліпого. Відчитали його українською мовою інж. Орест Грицик, англійською мовою - Юрій Яремко.

На увагу заслуговує теж лист Володимира Горбового в справі Акту 30-го червня вперше публічно читаний на Заході. Його прочитав д-р І. Гвозда.

Під кінець свята короткі привіти зложили присутні гості. Письмові привіти надіслали стейтові сенатори Таркі Ломбарді і Мартин Ауер, конґресмен Ґерлі Лі і шеф місцевої поліції Томас Сардіно. Свято закрив молитвою о. Степан Фабриґас.

Важливіші моменти із бенкету передавались у вечірніх годинах на двох телевізійних станціях. Місцева преса також добре дописала, бо з цієї нагоди появилися в американських газетах три статті, в тому два інтерв'ю з Я. Стецьком.

Микола Дупляк

В СССР...

(Закінчення зі стор. 1)

ють Леонідові Іллічу за „таку справді батьківську увагу Комуністичної партії, Радянської держави", яку вони, мовляв, „відчувають постійно, щодня і щогодини". „Лише чотири десятки років тому, — пишеться у згаданому листі, — наша Волинь під гнітом буржуазного ладу була одним з найбільш глухих і убогих куточків Західної України". Тільки у вересні 1939 року „для неї зійшло сонце свободи — рідна радянська влада, що принесла достаток і розквіт".

Потім „матері-героїні" переходять вже з буднів у „високу політику". Вони засуджують „імперіялістичні сили Заходу", які „намагаються ввергнути прекрасну планету в чорний вихор нової війни", щоб, — як пишеться в „Радянській Україні", — „згоріло наше щастя в страхітливому полум'ї західніх імперіялістів".

У листі Брежнєва називається „борцем за мир" і складається йому подяку „за піклування про радянських людей".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІЛЛЯ КУРМАН, член УНС і секретар Відділу 408 Т-ва ім. Митр. А. Шептицького в Торонто. Помер 3 червня 1981 р. на 76 р. життя. Нар. у 1905 р. в селі Добряничі на Україні. Членом УНС став у 1955 р. Залишив у смутку дружину Ірину і дочку Любомиру. Похорон відбувся 6 червня 1981 р. на цвинтарі Йорк в Торонто, Канада.

Вічна Йому Пам'five!

Л. Курман, секр.

АННА (ПЛІШКА) БЕЛЬКОВСЬКА, член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василія в Ембридж, Па. Померла 9 серпня 1981 р. на 57 р. життя. Нар. у 1924 р. в Ембридж, Па. Членом УНС стала у 1943 р. Залишила у смутку чоловіка Силвестра, сина Давида, дочку Катерину, брата і сестер. Похорон відбувся 13 серпня 1981 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембриджі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Джула, секр.

СЕМЕН ПРОКОПИК, член УНС, Відд. 65 Т-ва св. Володимира в Елізабет, Н. Дж. Помер 27 червня 1981 р. на 88 р. життя. Нар. у 1893 р. в селі Ванівка-Коросно на Україні. Членом УНС став у 1935 р. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Юлію, сина Едварда та внуків. Похорон відбувся 29 червня 1981 р. на цвинтарі St. Gertrude в Колонія Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

секретар

МИХАЙЛО БАКУСОВИЧ, член УНС, Відд. 204 Т-ва ім. А. Гончаренка в Ню Йорку. Помер 16 серпня 1981 р. на 92 р. життя. Нар. у 1889 р. в селі Мечищів, повіт Бережани, на Україні. Залишив у смутку дружину Анна і сина Стефана. Похорон відбувся 20 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Палідвор, секр.

ЙОСИФ РОБОРЕЦЬКИЙ, член УНС, Відділ 158 Т-ва Б. Хмельницького в Бруклині. Помер на 75 р. життя. Нар. у 1906 р. в Бруклині, Н. Й. Членом УНС став в 1942 р. Залишив у смутку дружину Стеллу і сина Йосифа, а також брата з родиною. Похорон відбувся 27 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Івана в Квінсі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Товариства

УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ - СТЕЦЮК, член УНС, Відд. 221, Т-ва св. Стефана в Чікаго. Померла 18 серпня 1981 р. на 67 р. життя. Нар. у 1915 р. в Чікаго, Ілл. Членом УНС стала у 1975 р. Залишила у смутку чоловіка мґра Андрія. Похорон відбувся 22 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРКО СВИНАРЕНКО, член УНС, Відд. 372, Т-ва ім. Івана Франка в Плейнфілд, Н. Дж. Помер 1 вересня 1981 р. на 83 р. життя. Нар. у 1898 р. в селі Валкі на Україні, членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину Станіславу і дочку, а також внуків. Похорон відбувся 3 вересня 1981 р. на цвинтарі св. Андрія у Савт Баунд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Й. Ярема, секр.

ІВАН БОБРО, член УНС Відд. 427, Т-ва ім. Івана Франка у Ст. Катеринс, Онт. Помер 14 червня 1981 р. на 58 р. життя. Нар. у 1923 р. в селі Крищтапівці, Дніпропетровської области, на Україні. Членом УНС став у 1979 р. Залишив у смутку дружину Надію, двох синів, двох дочок, батька, матір, двох сестер і двох внуків. Похорон відбувся 17 червня 1981 р. на цвинтарі Victoria Lawn у St. Catharines, Ont.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ПАВЛО ТЕЛІГА, член УНС, Відд. 266 Т-ва ім. Івана Франка в Амстердам, Н. Й. Помер 24 вересня 1981 р. на 61 р. життя. Нар. у 1921 р. в селі Дельова Сянок, на Україні. Членом УНС став у 1966 р. Залишив у смутку дружину Катерину, двох дочок Марію і Анну, синів: Миколу, Михайла і Володимира та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 26 вересня 1981 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Амстердам, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Варшона, секр.

ЛЕВ БОБАК, член УНС Відд. 235 Т-ва Бр. св. Мих. в Росфорд, Огайо, помер 11-го вересня 1981 р. на 86 р. життя. Нар. у 1895 р. в селі Босько — Лемківщина, членом УНС став в 1921 р. Залишив у смутку дружину, 3-ох синів, внуків правнуків. Похорон відбувся 14 вересня 1981 р. на цвинтарі Calvary Cemetery в Toledo Ohio.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Бобер, секр.

ІВАН ГРИНЕВИЧ, член УНС Відд. 423 Т-ва ім. Евгена Коновальця в Чикаго, Ілл. Помер 27 серпня 1981 р. на 76 р. життя. Нар. в 1906 р. в с. Переволоці, пов. Бучач, Зах. Україна, членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку дружину, дві доньки, три сина та внуків. Похорон відбувся 29 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Миколая в Парк Риджі.

Вічна Йому Пам'ять!

Я. Берестянський, секр.

РОЗАЛІЯ ЧОРНІЙ, член УНС Відд. 53 Т-ва Св. Миколая в Піттсбірг, Па. Померла 27 вересня 1981 р. на 78 р. життя. Нар. у 1903 р. в с. Довголука пов. Стрий, Західня Україна, членом УНС стала в 1960 р. Залишила у смутку сина, невістку та внуків. Похорон відбувся 29 вересня 1981 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Піттсбурґу.

Вічна Їй Пам'ять!

секр.

Д-р ОСИП Е. БОЙЧУК, член УНС, Відд. 174 Т-ва Пластового в Дітройті, помер 21 серпня 1981 р. на 74 р. життя. Нар. в 1907 р. у Львові, членом УНС став в 1953 р. Залишив у смутку сина з дружиною, сестру і внуків, а також ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 24 серпня 1981 р. на цвинтарі Христового Воскресення в Монт Клеменс, Мичиган.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар